

دیدهبان

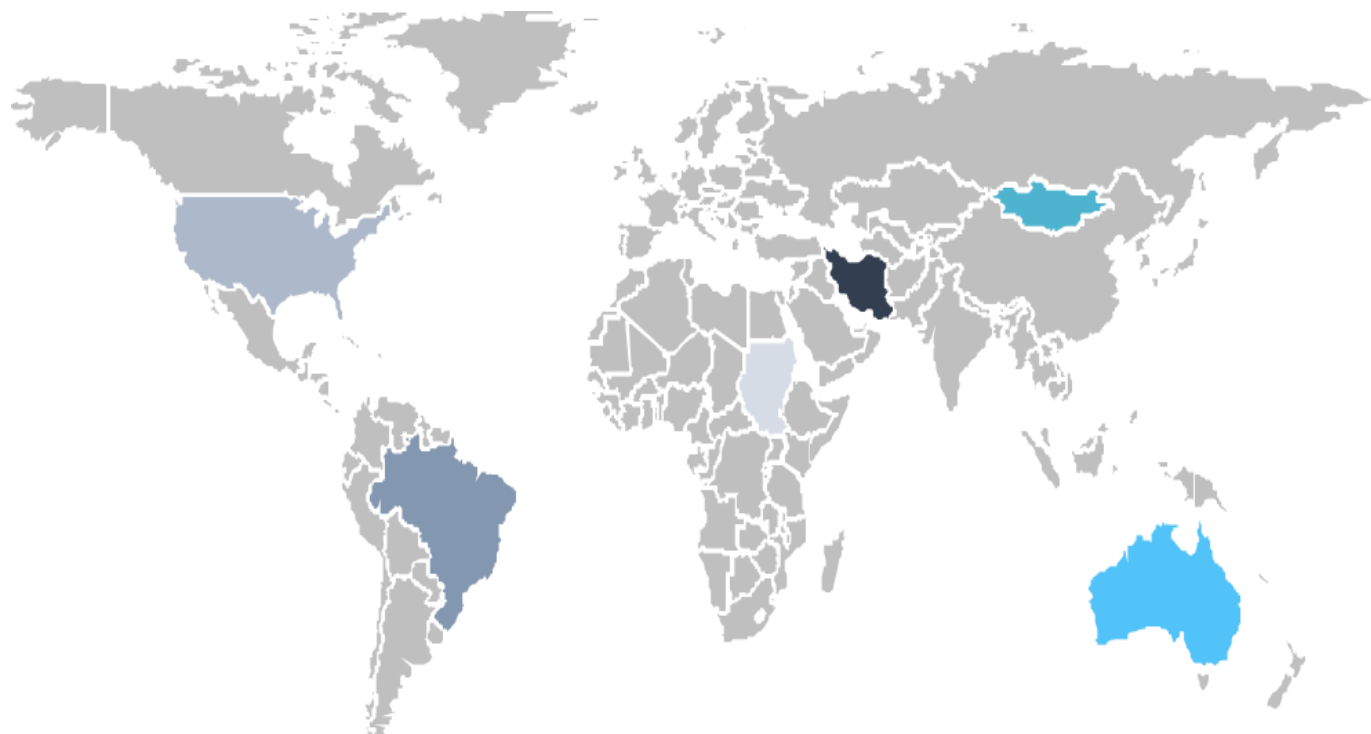
دستنامه تحلیلی سرمایه‌گذاری و اقتصاد
به همراه گزارش ویژه تحلیل بنیادی شرکت قند حکمتان (قهکمت)

شرکت سرمایه‌گذاری سامان مجد
(سهامی خاص)
واحد برنامه‌ریزی استراتژیک و مطالعات اقتصادی

تهران، بلوار میرداماد، روبروی بانک مرکزی ج.ا.ا. نبش خیابان
شهید تبریزیان، پلاک ۱ طبقه ۵
تلفن: ۲۲۲۲۱۳۹۷-۲۲۲۲۱۳۹۸

آنچه در این گزارش آمده است بررسی آخرین وضعیت بورس اوراق بهادار، انرژی، کالا، اقتصاد ایران و جهان است و توصیه‌ای برای سرمایه‌گذاری و خرید و فروش سهام تلقی نمی‌گردد.

شرکت سرمایه‌گذاری سامان مجید

فهرست

۲	۱. مقایسه عملکرد بازار.....
۲	بررسی شاخص کل و هم وزن بورس.....
۵	ارزش بازار بورس و فرابورس (دلاری).....
۱۲	عملکرد عرضه‌های اولیه.....
۱۳	ابزارهای نوین مالی.....
۱۶	۲. اقتصاد کلان.....
۱۹	اجزای تشکیل دهنده نقدینگی در سال ۱۴۰۱.....
۱۹	شاخص کل شامخ ایران.....
۲۱	تراز معاملات واردات و صادرات.....
۲۲	۳. اقتصاد جهانی.....
۲۷	بازارهای کالایی جهانی.....
۲۷	محصولات معدنی.....
۲۷	محصولات پالایشی.....
۲۸	محصولات شیمیایی.....
۲۹	محصولات فلزاتی.....
۳۴	بیت کوین.....
۳۵	۴. بورس کالا.....
۳۷	۵. گزارش تحلیل بنیادی قند حکمتان.....

خلاصه مدیریتی

بازار سرمایه در دو ماه اخیر تحت فشار قرار گرفته و شاخص کل بورس اصلاح داشته است. نگاهی به تابلو بورس نشان می‌دهد که بازار همچنان در بحبوحه یافتن مسیر خود است و بسته بودن سهام شرکت‌ها به دلیل فصل مجامع معاملات بسیاری از سهام‌ها، سبب افت شدید ارزش معاملات شده است. در شرایط فعلی ابهامات فراوانی در رابطه با نرخ‌های مختلف در صنایع وجود دارد و انتشار اخبار مثبت نمی‌تواند تقاضای جدی را شکل دهد. در نتیجه، قیمت در سطوح فعلی، نوسان خواهد داشت. از سوی دیگر گزارش سه ماهه در بسیاری از شرکت‌ها به ویژه صنعت بانک، فلزات و سیمان فراتر از انتظار ظاهر شدند. شرکت‌ها توانسته‌اند عملکرد خوبی از خود به نمایش بگذارند و چشم‌انداز مناسبی را از آینده خود ترسیم کنند. گزارش‌های عملکردی فصلی بسیاری از شرکت‌ها نشان می‌دهند که وضعیت آنها بهتر از پیش‌بینی شده است و این تأثیر مثبتی بر بازار سرمایه داشته است. با این حال، به دلیل وجود قیمت‌های مناسب، این تغییرات قیمت مختصر بوده و فروشندگان از فروش هیجانی خودداری می‌کنند. تا زمانی که سیاست‌های دولت نسبت به شرکت‌ها مشخص نباشد و ابهامات برطرف نشود، بازار سرمایه نمی‌تواند مانند گذشته با همان ضربان، گام و به مسیر خود ادامه دهد. بزرگ‌ترین ریسک بازار سرمایه در حال حاضر ریسک تصمیمات خلق‌الساعه دولت است. اگر دخالت و دستکاری در بازار نداشته باشیم، همه متغیرها نمایانگر جذابیت بازار سرمایه و پررنگ بودن فرصت خرید برای سهامداران هستند.

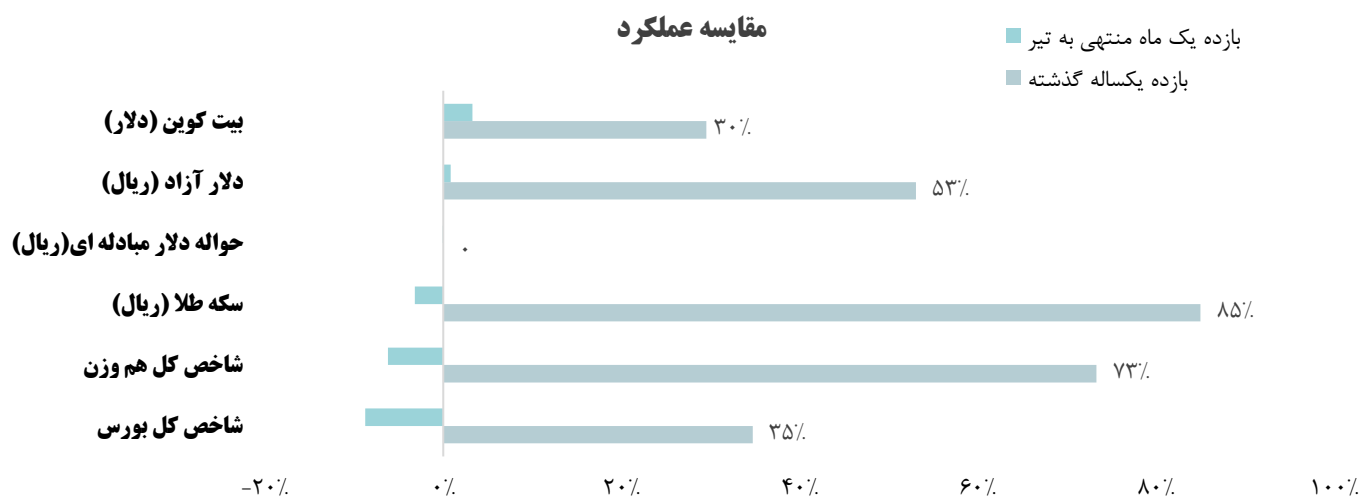
برآورد رشد اقتصاد جهانی برای سال ۲۰۲۳ بدون تغییر نسبت به برآورد ماه گذشته در سطح ۲.۶ درصد می‌باشد. تحولات رشد اقتصاد جهانی در میان اقتصادهای مختلف ناهمگون بوده است. در حالی که عملکرد برخی اقتصادها در نیمه اول سال ۲۰۲۳ بهتر از انتظار بوده، دیگر اقتصادها با مشکلاتی مواجه بوده‌اند. رشد اقتصادی در نیمه اول سال ۲۰۲۳ در آمریکا باثبات و در ژاپن بهتر از حد انتظار اما در منطقه یورو رو به کاهش بوده است. رشد اقتصادی در اقتصادهای نوظهور مانند هند و برزیل و روسیه در نیمه اول سال ۲۰۲۳ بهتر از حد انتظار بوده است. علاوه بر این اثرات مثبت بازگشایی اقتصاد چین همچنان منجر به رشد اقتصاد جهانی می‌شود. در نتیجه کاهش سطوح تورم پتانسیل صعودی برای رشد اقتصادی وجود دارد و بازگشایی قوی‌تر از انتظار در چین می‌تواند به رشد اقتصاد جهانی در سال جاری کمک کند. همچنین اگر آمریکا میزان رشد نیمه اول سال ۲۰۲۳ را بتواند حفظ کند و فرود نرم اقتصادی^۱ را تحقق بخشد رشد اقتصادی سال جاری می‌تواند بیش از میزان برآورد شده باشد. علاوه بر این، نااطمینانی حاصل از تنش‌های ژئوپلیتیکی در اروپای شرقی هنوز پابرجاست. از ابتدای سال تاکنون، بیشتر بخشهای خدماتی به ویژه حمل و نقل و مسافربری، گردشگری، تفریحی و هتلداری، اقتصاد جهانی را عملکرد بهتری داشتند، به عبارت دیگر، پویایی بخش تولید بسیار ضعیف بوده است. پیش‌بینی می‌شود روند اقتصادی مذکور منتهی به تعطیلات تابستانی در نیمکره شمالی، با توجه به سطوح درآمدی بالای گردشگری، به ویژه در اقتصادهای پیشرفته تداوم یابد.

¹ Soft landing

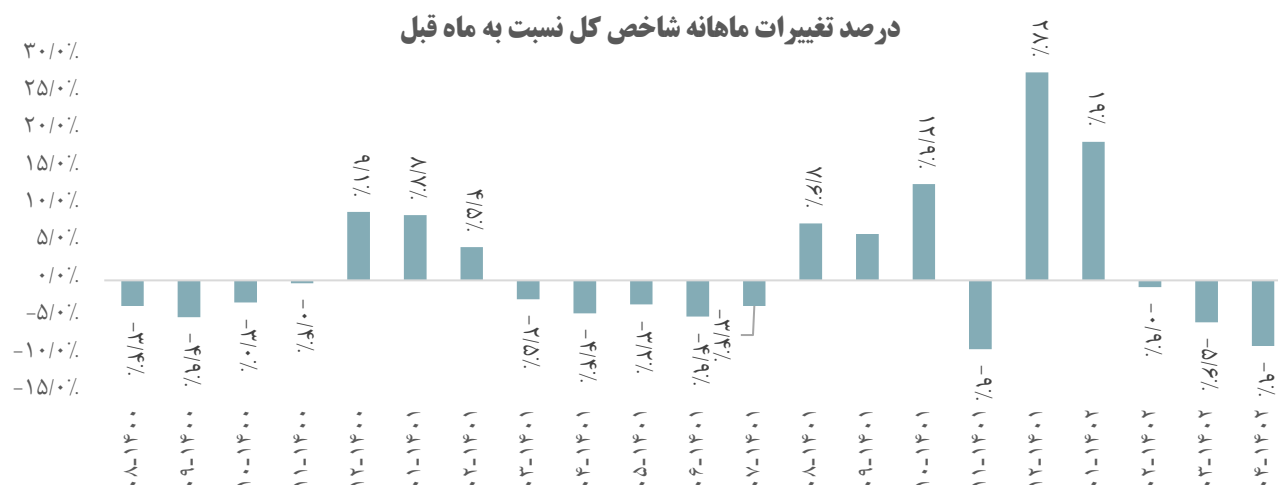
۱. مقایسه عملکرد بازارها

در جریان معاملات بازارهای مالی در یک ماه منتهی به تیر ماه، شاهد کاهش ارتفاع ۹ درصدی شاخص کل بودیم، در سمت دیگر در بازار ارز (دلار آزاد) ثبات قیمتی حاکم بود و نوسانات چندانی نداشت.

شاخص	۱۴۰۱/۰۴/۳۱	۱۴۰۲/۰۳/۳۱	۱۴۰۲/۰۴/۳۱	بازده یکساله گذشته	بازده یک ماه منتهی به پایان تیرماه
شاخص کل بورس	۱.۴۷۱.۸۹۸	۲.۱۷۳.۸۸۷	۱.۹۸۳.۱۰۴	۳۵٪	-۹٪
شاخص کل هم وزن	۴۰۳.۷۸۲	۷۴۶.۱۳۴	۶۹۹.۹۳۶	۷۳٪	-۶.۱۹٪
سکه طلا (ریال)	۱۴۸.۱۰۰.۰۰۰	۲۸۳.۰۰۰.۰۰۰	۲۷۴.۰۱۰.۰۰۰	۸۵٪	-۳٪
دلار حواله سامانه مبادله (ریال)	-	۳۷۵.۳۹۹	۳۷۵.۰۹۰	-	-۰.۰۸٪
دلار آزاد (ریال)	۳۱۹.۵۰۰	۴۸۵.۰۰۰	۴۸۹.۰۰۰	۵۳٪	۰.۸٪
بیت کوین (دلار)	۲۳.۱۰۸	۲۸.۹۸۲	۲۹.۹۳۰	۳۰٪	۳.۲۷٪

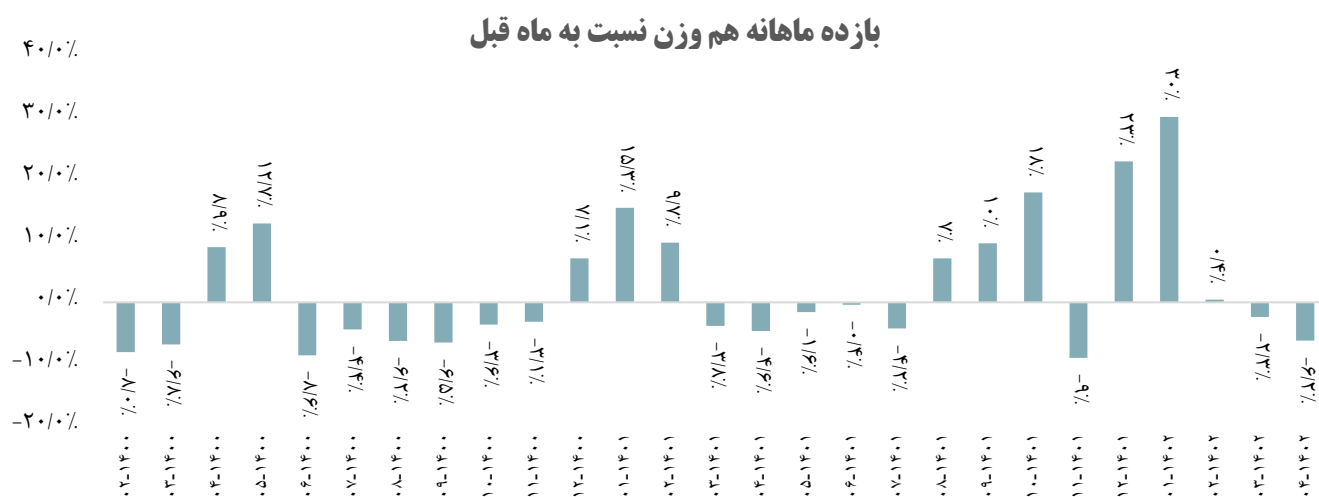
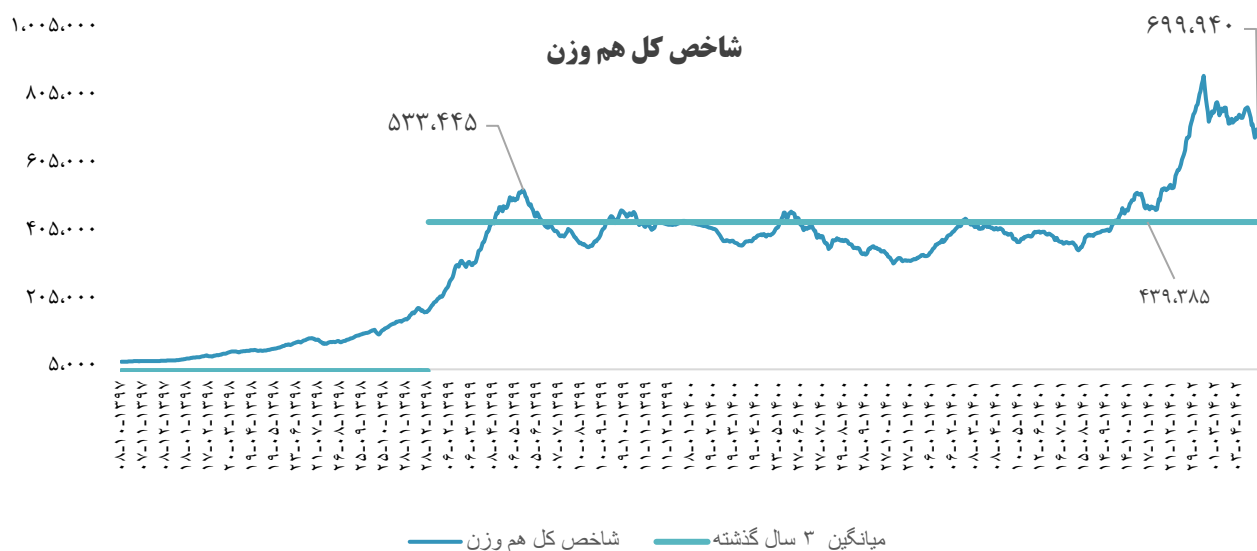

بررسی شاخص کل و هم وزن بورس

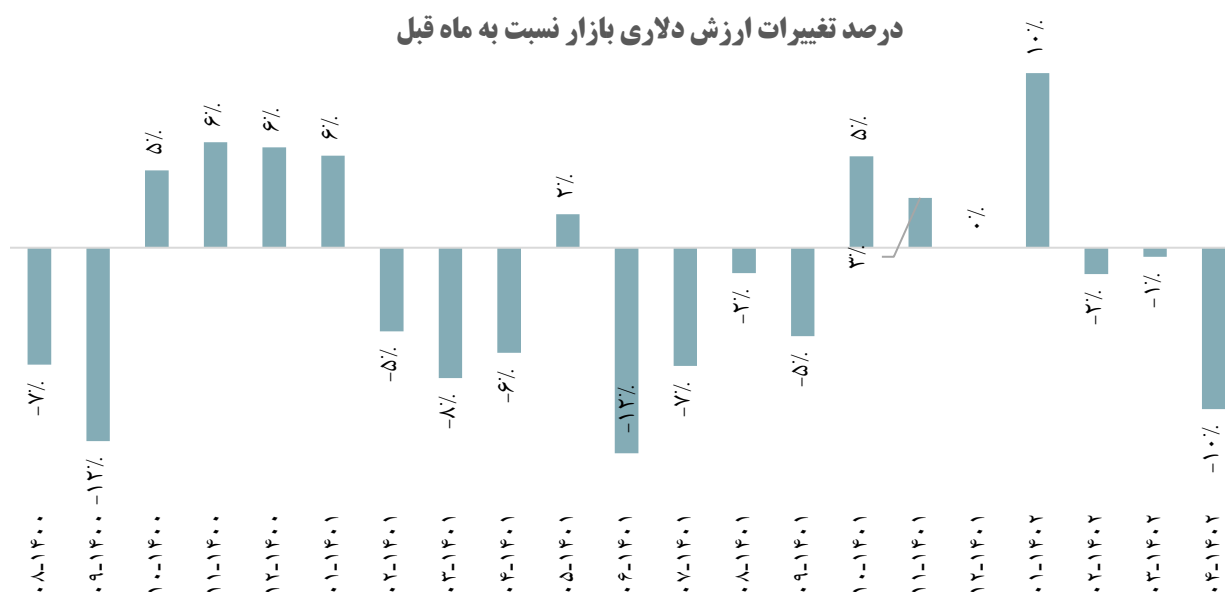
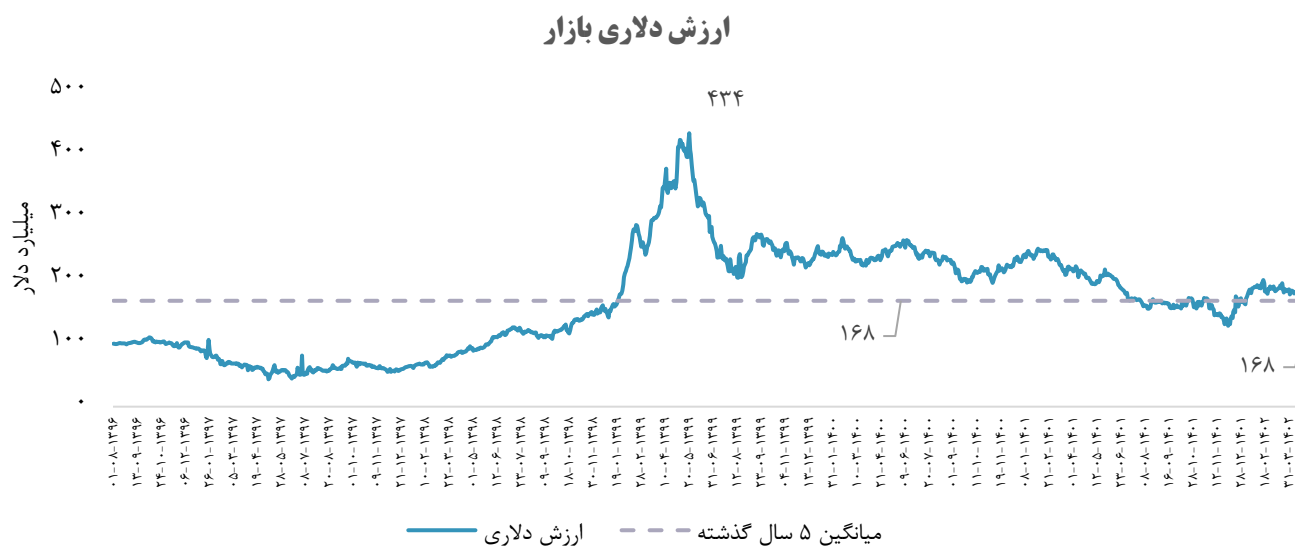
تیر ماه پر از ابهام و همراه با سرگیجه برای اغلب بازارها، اولین ماه تابستان ۱۴۰۲ را می توان به دو نیمه تقسیم کرد نیمه اول که در بازارها با اخبار توافق کوچک میان ایران و آمریکا، تبادل زندانی میان دو کشور، سفر وزیر خارجه عمان به ایران،

تحریم‌های آمریکا علیه بانک‌های عراقی، تکذیب برخی توافقات میان ایران و طرف‌های غربی که این اخبار سبب شده بود تا فعالان بازار دست به اعصاب و با احتیاط فعالیت کنند و باعث تا شاهد ثبات و رکورد در بازار سرمایه و بازار ارز باشیم، اما از نیمه دوم تیر ماه شرایط کاملا متفاوت شد و با زمزمه‌های افزایش نرخ گاز صنایع بازارها وارد فاز اصلاح و ریزش سنگین شدند. در پایان تیر ماه اغلب ناشران گزارشات عملکردی فصل بهار خود را روانه کدال کردند، که گزارشات از جهت سودآوری رشد سودآوری شرکت‌ها بسیار قابل قبول بود، اما از آنجایی که بازار در روندی اصلاحی قرار داشت چندان توجه‌ای به گزارشات خوب شرکت‌ها نداشت، با توجه به اینکه روند آتی سودآوری شرکت‌ها مثبت همچنان ارزیابی میشوند، انتظار می‌رود بازار در محدوده‌های فعلی به ثبات برسد.

نمودار فوق روند ورود خروج پول حقیقی از سهام و صندوق‌های سهامی بصورت ماهانه می‌باشد (برآیند یک ماه)، این رقم در تیر ماه به ۸,۳۳۷ میلیارد تومان رسید با توجه به اینکه در تیر ماه، میانگین حجم معاملات روزانه سهام حدوداً ۶۵۰۰ میلیارد تومان بود رقم خروج پول از بازار قابل توجه بود.

ارزش بازار بورس و فرابورس (دلاری)

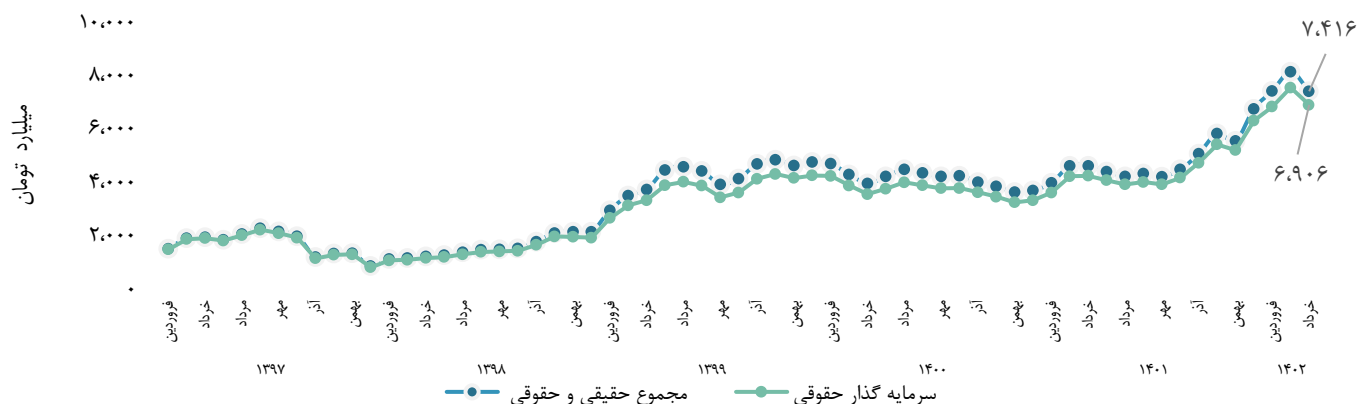

شاخص ارزش دلاری (دلار بازار آزاد) بازار در پایان تیر ماه بواسطه کاهش قیمت اغلب نمادهای بازار، کاهش ۱۰ درصدی داشت و به رقم ۱۶۸ میلیارد دلار رسید.

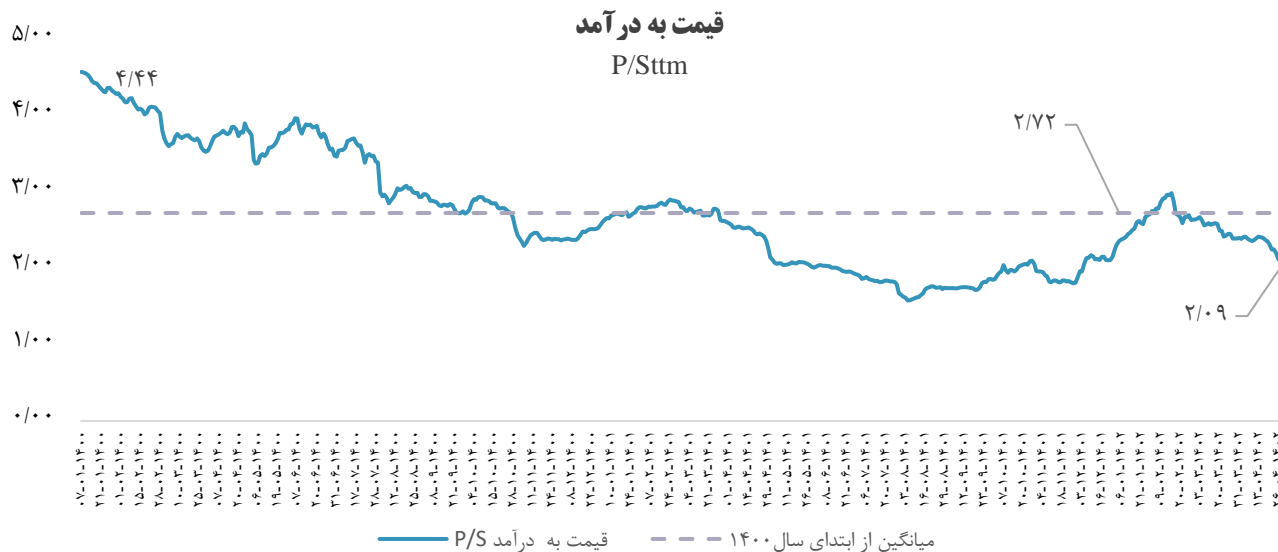
روند سرمایه‌گذاری خارجی در بورس

بنا بر آخرین داده‌های مرکز مطالعات و پژوهش‌ها سازمان بورس، ارزش کل سبد سرمایه‌گذار حقیقی و حقوقی در پایان خرداد ماه به رقم ۷۴۱۶ میلیارد تومان رسید.

روند ارزش سبد سرمایه‌گذاری خارجی

نسبت قیمت به درآمد کل بازار (P/S ttm)

نسبت p/e و p/s گذشته نگر بازار در پایان تیر ماه با احتساب گزارشات فصلی بهار به ترتیب با کاهش ۸ و ۱۲ درصدی نسبت به مدت مشابه ماه قبل مواجه شدند و به رقم ۸.۳۰ و ۲.۰۹ واحد رسیدند.

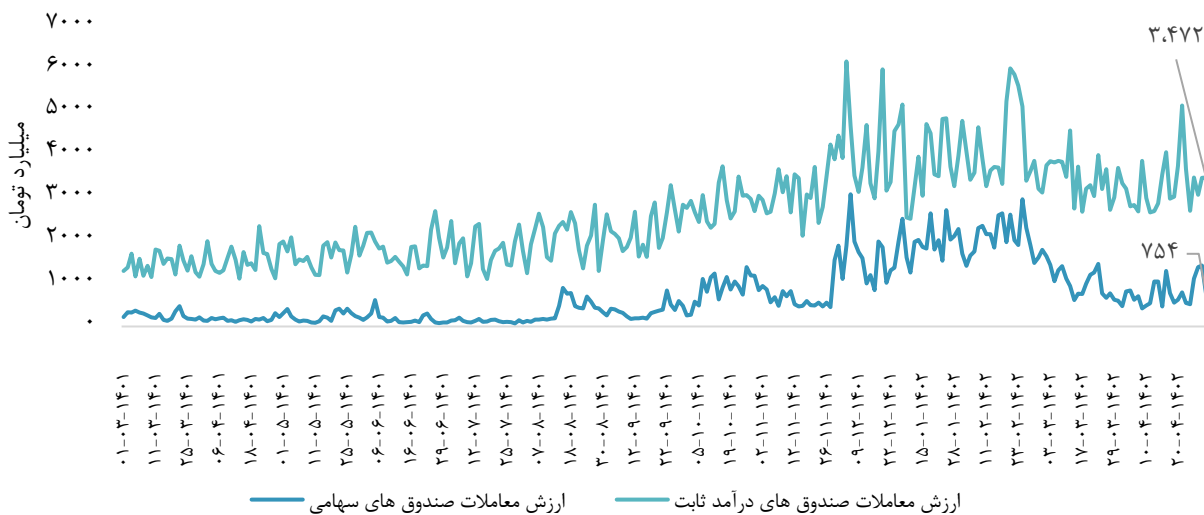
بازده صنایع در خرداد ماه و اهم نسبت‌های مالی صنایع

P/S	P/E ttm	بازده یک ماه منتهی به تیر	صنعت
۲۹.۳۸	۲۶.۴۵	-۸.۳٪	فعالیت‌های مرتبط با اوراق بهادار
۱۰.۲۶	۲.۹۰	-۹.۴٪	ماشین الات الکتریکی
۲۷.۶۵	۷.۸۸	-۹.۸٪	نساجی
۹.۳۴	۲.۴۸	-۱۰.۴٪	فعالیت مهندسی
۱۲.۶۴	۳.۷۳	-۱۰.۶٪	لیزینگ
۸.۷۴	۲.۰۳	-۱۰.۸٪	مواد شیمیایی-متنوع
۱۴.۴۵	۲.۳۴	-۱۰.۸٪	پیمانکاری صنعتی
۸.۰۰	۸.۱۶	-۱۱.۴٪	سرمایه گذاری
۹.۸۸	۲.۱۶۵۴	-۱۱.۶٪	حمل و نقل از طریق خطوط راه آهن
۱۲.۰۲	۱.۸۹	-۱۱.۹٪	سایر محصولات غذایی
۱۳.۱۱	۳.۰۶	-۱۲.۰٪	محصولات فلزی
۲۷.۹۸	۲.۲۲	-۱۲.۳٪	حمل و نقل بار زمینی
۴.۱۰	۱.۹۴	-۱۳.۰٪	بانکها و موسسات اعتباری
۵.۵۱	۰.۵۵	-۱۳.۱٪	فراورده های نفتی
۲۰.۲۷	۸.۵۳	-۱۳.۴٪	خدمات رفاهی-برق
۱۴.۳۶	۲.۲۶	-۱۳.۷٪	محصولات کاغذی
۷.۸۸	۰.۵۹	-۱۴.۴٪	خودرو
۲۸.۷۵	۳.۷۹	-۱۴.۵٪	تجهیزات صنعتی
۱۴.۶۱	۱.۲۲	-۱۴.۹٪	قطعات خودرو
۸.۱۳	۲.۵۰	-۱۵.۲٪	حفاری
۱۵.۹۵	۷.۵۴	-۱۵.۵٪	سخت افزار و تجهیزات
۳.۸۱	۲.۰۷	-۱۵.۶٪	تولید کود و ترکیبات نیتروژن
۸.۸۰	۵.۷۹	-۱۵.۹٪	انبوه سازی، املاک و مستغلات
۱۱.۳۲	۱.۸۶	-۱۶.۳٪	مخابرات
۱۷.۲۹	۹.۰۹	-۱۷.۱٪	سایر مواد معدنی

P/S	P/E ttm	بازده یک ماه منتهی به تیر	صنعت
۱۳.۲۷	۳.۲۹	۳۱.۷٪	چاپ و نشر
۱۱.۷۶	۰.۶۱	۸.۴٪	خرده فروشی، باستانهای وسایل نقلیه موتوری
۶.۴۴	۴.۲۶	۷.۱٪	بنادر و کشتیرانی
۱۰.۶۲	۲.۱۲	۵.۷٪	دارویی
۲۰.۰۰	۱.۱۳	۴.۱٪	نوشیدنی
۶.۵۹	۶.۲۵	۱.۰٪	سرمایه گذاری استانی
۸.۵۶	۴.۰۶	۰.۳٪	تولید فلزات گرانبهای غیراهن
۱۴.۵۳	۲.۴۳	-۲.۳٪	محصولات پاک کننده
۱۵.۹۶	۲.۲۷	-۲.۷٪	شکر
۲۴.۵۰	۳.۵۲	-۲.۷٪	نرم افزار و خدمات
۸.۱۶	۲.۷۶	-۲.۸٪	زغال سنگ
۶.۶۶	۱.۹۹	-۴.۰٪	آهن و فولاد
۲۱.۶۳	۳.۰۳	-۴.۵٪	هتل و رستوران
۸.۷۷	۴.۰۰	-۵.۱٪	سیمان، آهک و گچ
۱۴.۷۳	۱.۲۲	-۵.۲٪	وسایل خانگی
۱۱.۹۵	۳.۷۵	-۵.۵٪	بیمه
۱۶.۳۷	۱.۲۴	-۵.۹٪	لاستیک و پلاستیک
۸.۳۸	۲.۵۱	-۶.۱٪	کاشی و سرامیک
۷.۵۶	۲.۰۷	-۶.۳٪	خدمات رفاهی متنوع
۱۳.۳۸	۴.۰۰	-۶.۵٪	سایر محصولات کانی غیرفلزی
۹.۲۸	۱.۱۰	-۶.۷٪	محصولات کشاورزی
۱۰.۲۳	۴.۲۷	-۷.۲٪	کانی های فلزی
۸.۹۸	۲.۴۶	-۷.۳٪	شیرینیجات
۸.۶۸	۵.۸۷	-۷.۵٪	تامین سرمایه
۱۵.۲۱	۱.۰۱	-۷.۸٪	محصولات لبنی

مقایسه ارزش معاملات صندوق‌های سهامی و درآمد ثابت

مقایسه ارزش معاملات صندوق‌های سهامی و درآمد ثابت

بازده برترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری

صندوق‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر سهام (ETF)			
نام صندوق	بازده تیر ماه (درصد)	بازده شش ماهه (درصد)	بازده یک ساله (درصد)
ثروت هامرز	-۰.۴۷۱	۵۱.۷۲۶	۷۹.۰۳
آسمان آرمانی سهام	-۱.۵۹۹	۳۹.۱۲۸	۸۱.۰۷۳
هستی بخش آگاه	-۴.۰۶	۲۱.۷۶	۵۰.۳۲
آرمان آتیه درخشان مس	-۴.۳۳	۲۶.۴۱	۴۷.۳
سهام ویستا	-۴.۴۵	۳۰.۲	۴۶.۲۷
مروارید بها بازار	-۴.۴۹	۲۳.۴	۴۲.۴۳
ارزش آفرین بیدار	-۴.۵۸	۲۹.۱۲	۶۰.۸۷
بذر امید آفرین	-۴.۷۳	۲۶.۷۷	۵۳.۷۵
قابل معامله شاخصی کیان	-۵	۲۴.۸	۶۲.۸
اوج دماوند	-۵.۰۳	۴۰.۷۱	۵۸.۲۷
امین تدبیرگران فردا	-۵.۲۷	۲۷.۰۶	۶۱.۴۳

صندوق های سرمایه گذاری مبتنی بر سهام (صدور و ابطال)			
نام صندوق	بازده تیر ماه (درصد)	بازده شش ماهه (درصد)	بازده یک ساله (درصد)
مشترک کارگزاری بانک ملی ایران	-۰.۸۵	۳۶.۵۸	۶۶.۷۱
مشترک توسعه ملی	-۱.۹۳	۳۴.۵۹	۶۲
مشترک سینا	-۲.۰۷	۳۸.۹۸	۵۷.۳۷
مشترک نوید انصار	-۲.۱۵	۴۰.۶۷۵	۸۵.۴۷۵
مشترک امین آوید	-۲.۲۷۷	۲۷.۶۳	۴۹.۷۰۳
مشترک کاریزما	-۲.۳۹	۳۸.۹۲	۷۰.۰۳
مشترک ایساتیس پویای یزد	-۲.۵۸۲	۳۶.۶۶۲	۶۱.۸۹۷
مشترک سبحان	-۲.۹۹۱	۴۸.۷	۸۲.۵۱۹
زمرد آگاه	-۳.۰۲	۳۳.۰۴	۷۰.۹
سهام بزرگ کاردان	-۳.۰۵۱	۲۸.۹۰۲	۴۹.۰۳
مشترک ذوب آهن نو ویرا	-۳.۲۱	۳۴.۹	۵۳.۸۵
مشترک آسمان یکم	-۳.۶۷۵	۳۷.۸۹۶	۷۰.۱۲۱
مشترک آگاه	-۳.۹۳	۲۶.۲۸	۵۴.۶۵
مشترک یکم سامان	-۴.۴	۲۸.۳۵	۵۷.۰۱

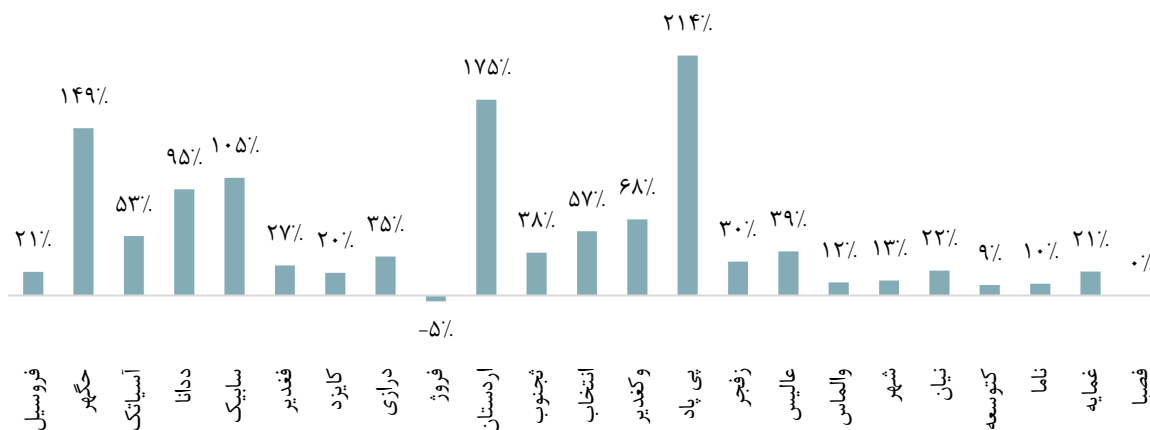
صندوق های سرمایه گذاری با درآمد ثابت (ETF)			
بازده یک ساله (درصد)	بازده شش ماهه (درصد)	بازده تیر ماه (درصد)	نام صندوق
۲۷.۲	۱۴.۰	۳.۵	ثبات ویستا
۰	۱۲.۷	۲.۸	مختص اوراق دولتی خلیج فارس
۲۰.۹۴۱	۱۰	۲.۴	امین یکم فردا
۲۶.۰	۱۳.۱۲	۲.۳	در اوراق بهادار با درآمد ثابت تصمیم
۲۵	۱۳.۰۴	۲.۳	سپر سرمایه بیدار
۲۴.۷	۱۱.۹	۲.۳	اعتماد آفرین پارسیان
۲۹.۸۵۹	۱۸.۲	۲.۲	ثابت مانی
۲۱.۷۶۳	۱۰.۷۶۱	۲.۲	با درآمد ثابت نگین سامان
۲۶	۱۱.۹	۲.۲	افرا نماد پایدار
۳۶.۶	۲۵.۲۳	۲	گنجینه آینده روشن
۲۳.۶	۱۳	۲	سپهر سودمند سینا

صندوق های سرمایه گذاری مبتنی بر سپرده کالایی

نام صندوق	بازده تیر ماه (درصد)	بازده شش ماهه (درصد)	بازده یکساله (درصد)
طلای سرخ نو ویرا	۱۳.۶	۳۱.۶	-۱۹.۹۵
گروه زعفران سحرخیز	۱۰.۸۱	۲۸.۳۴	۵.۱۴
طلای آسمان آلتون	-۱.۳۰۷	۰	۰
پشتوانه سکه طلای زرافشان امید ایرانیان	-۱.۴۵	۳۵	۸۳.۵
پشتوانه طلای لوتوس	-۱.۸۸	۲۹	۷۴.۳
در اوراق بهادار مبتنی بر طلای صبا	-۲.۳۱	۲۸	۰.۰
در اوراق بهادار مبتنی بر سکه طلا نهایت نگر	-۲.۶۱	۰	۰.۰
در اوراق بهادار مبتنی بر گواهی سپرده سکه طلا کهربا	-۲.۹۵	۳۷	۸۷.۸
طلای عیار مفید	-۲.۹۸	۳۳	۸۰.۵
در اوراق بهادار مبتنی بر طلای زرین آگاه	-۳.۲	۳۲	۷۹.۷
زرغام آشنا	-۳.۳۱	۳۲	۸۴.۸
کیمیا زرین کاردان	-۳.۳۵۸	۲۴	۵۵.۲
در اوراق بهادار مبتنی بر سکه طلای کیان	-۳.۳۷	۲۶	۶۹.۴
توسعه صادرات	-۵.۲۹	۹	۲۰.۰

عملکرد عرضه های اولیه

عملکرد عرضه اولیه های سال جاری

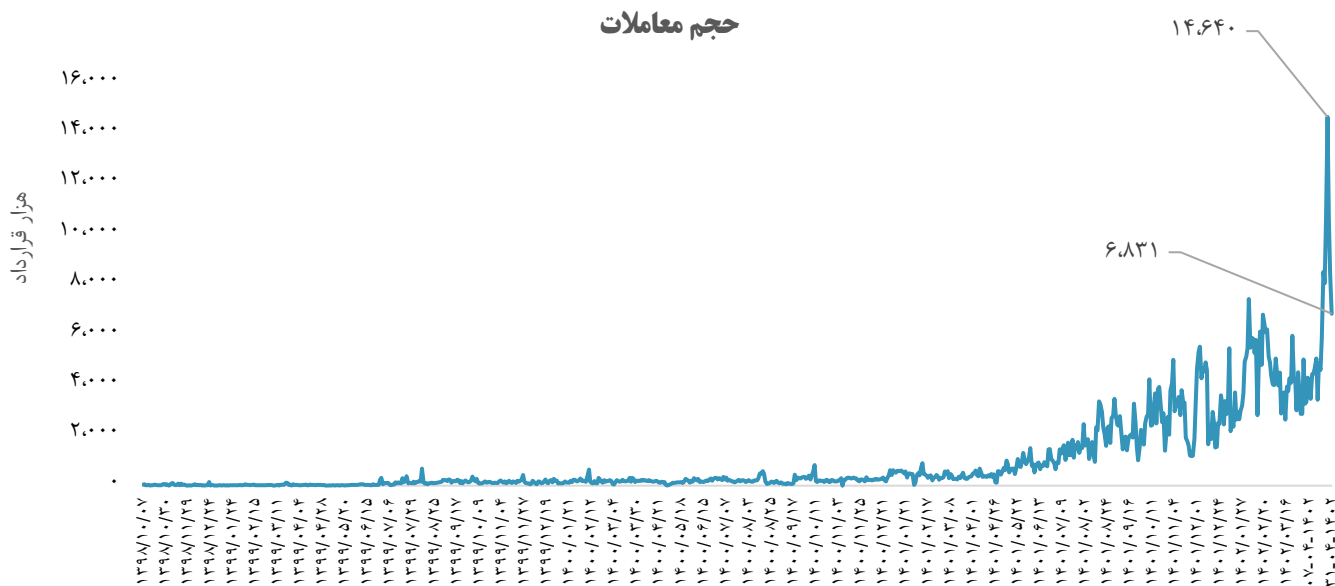

ابزارهای نوین مالی

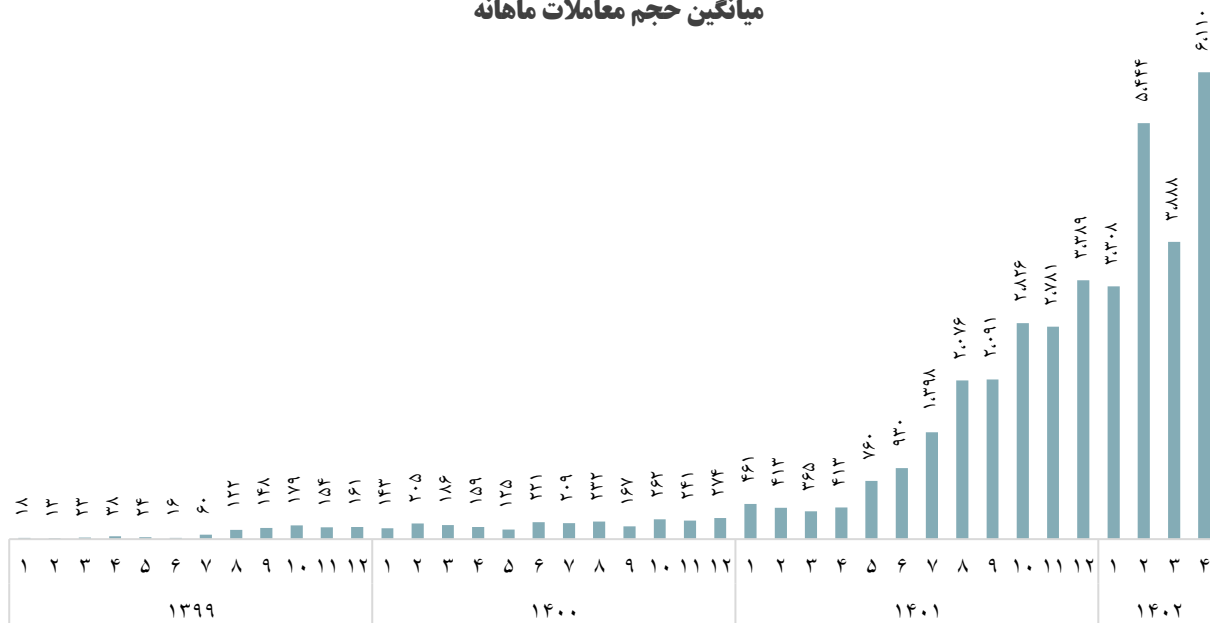
گواهی سپرده کالایی	میانگین قیمت خرداد ماه (ریال)	میانگین قیمت تیر ماه (ریال)	درصد تغییرات
گواهی سپرده سکه	۲,۹۵۲,۸۶۶	۲,۸۴۲,۲۱۸	-۴٪
گواهی زعفران	۳۸۳,۳۸۳	۴۰۶,۶۴۵	۶.۰۷٪
سیمان	۹,۵۱۰	۱۰,۵۱۲	۱۱٪

قراردادهای آتی	میانگین قیمت خرداد ماه (ریال)	میانگین قیمت تیر ماه (ریال)	درصد تغییرات قیمت نسبت به خرداد
قرارداد آتی زعفران نگین تحویل آبان ماه ۱۴۰۲	۴۸۸,۰۱۹	۵۱۱,۵۰۱	۵٪
قرارداد آتی زعفران نگین تحویل شهریور ماه ۱۴۰۲	۴۴۹,۲۳۹	۴۵۹,۷۷۵	۲٪
قرارداد آتی صندوق طلا تحویل آذر ماه ۱۴۰۲	۲۳۷,۵۷۲	۲۲۶,۵۷۶	-۵٪
قرارداد آتی صندوق طلا تحویل بهمن ماه ۱۴۰۲	۲۵۷,۴۳۰	۲۴۴,۵۸۴	-۵٪
قرارداد آتی صندوق طلا تحویل مرداد ماه ۱۴۰۲	۲۰۸,۵۴۹	۱۹۶,۶۱۲	-۶٪
قرارداد آتی صندوق طلا تحویل مهر ماه ۱۴۰۲	۲۲۲,۰۶۴	۲۱۱,۲۶۱	-۵٪

اختیار معاملات سهام

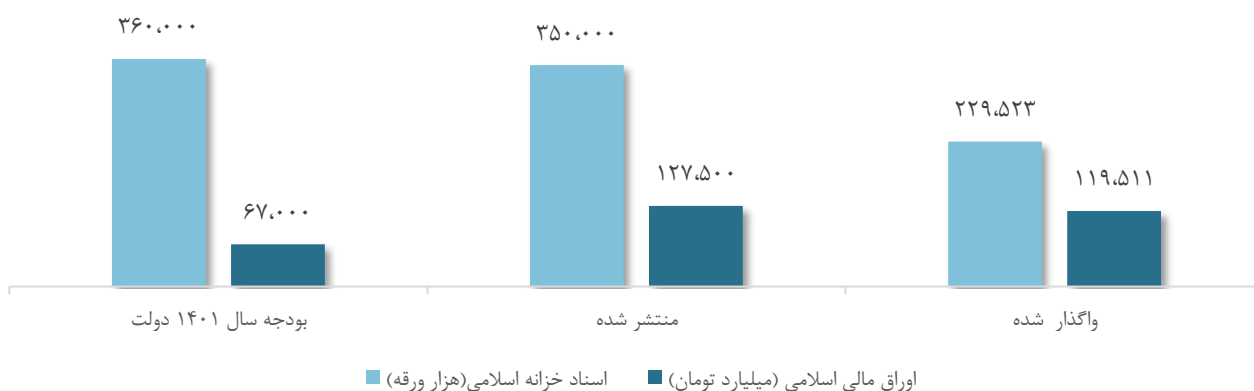

میانگین حجم معاملات ماهانه

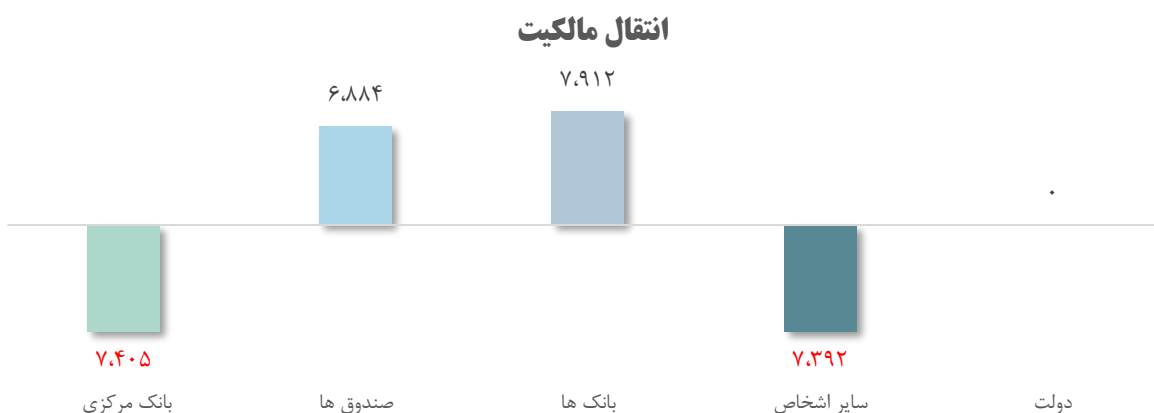
میزان تحقق بودجه دولت در تامین مالی از بازار بدهی

حراج اولیه اوراق اسلامی در سال ۱۴۰۱ توسط دولت (وزارت امور اقتصادی و دارایی) از ۳ خرداد ماه ۱۴۰۱ آغاز و تا پایان سال با برگزاری ۴۳ مرحله حراج در ۲۸ اسفند ۱۴۰۱ پایان پذیرفت. در حراج‌های برگزار شده، سرمایه‌گذاران در مجموع ۱۱۹ همت اوراق مالی اسلامی (مرابحه عام) خریداری کردند که در مقایسه با عملکرد سال گذشته (۹۱ همت) حدود ۳۲ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۲ تاکنون انتشار اوراق توسط دولت انجام نشده است.

انتقال مالکیت اوراق بدهی

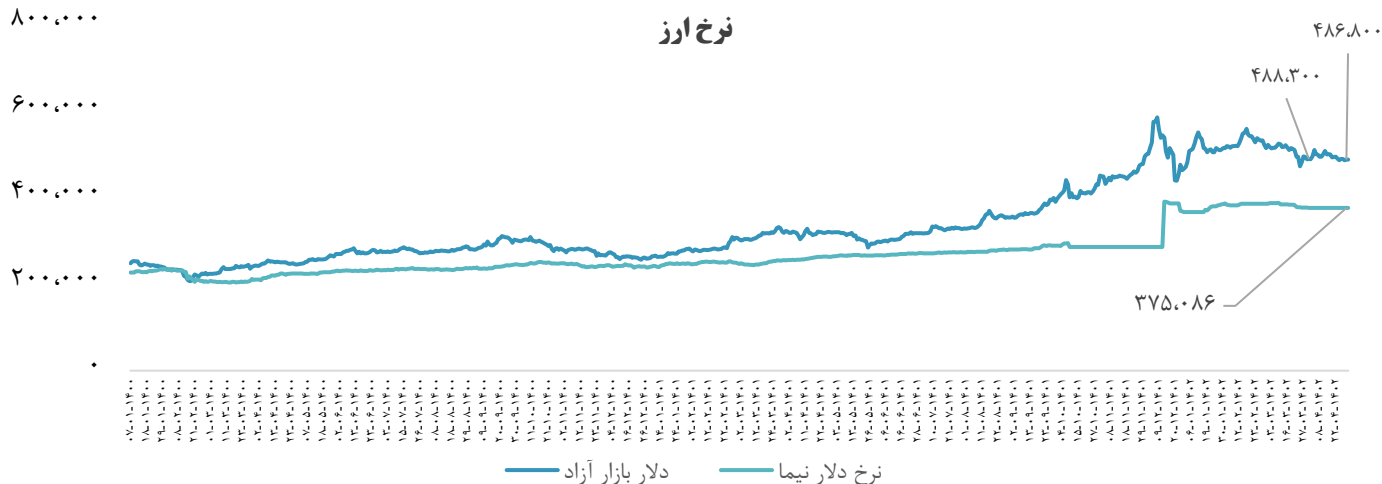
در تیر ماه سال ۱۴۰۲، بانک مرکزی به طور عمده فروشنده مبلغ ۷,۴۰۵ میلیارد تومان اوراق بدهی بوده است و بانک‌ها به طور خالص ۷,۹۱۲ میلیارد تومان و صندوق‌ها ۶,۸۸۴ میلیارد تومان در بازار بدهی خریدار اوراق بوده است.

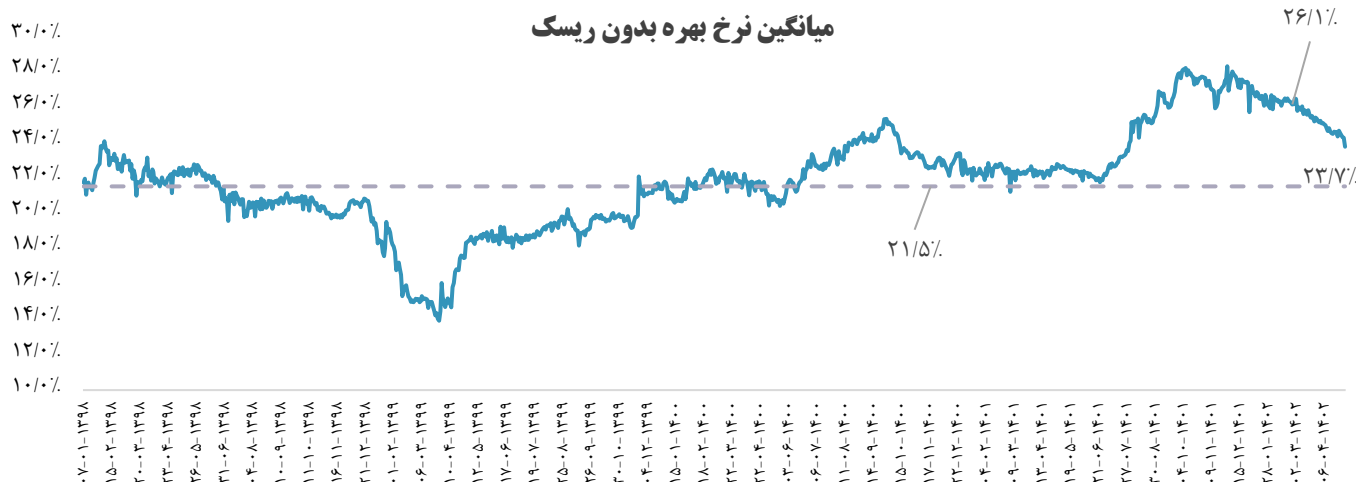
۲. اقتصاد کلان

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی با انتشار گزارشی جامع به بررسی وضعیت فعلی اقتصاد ایران با توجه به مهم‌ترین متغیرهای اقتصادی پرداخته است و علاوه بر آن، پیش‌بینی‌های کارشناسان اقتصادی و سازمان‌های بین‌المللی درباره سال ۲۰۲۳ را نیز لحاظ کرده است، که در ذیل این گزارش بطور خلاصه به آن می‌پردازیم: پیش‌بینی‌هایی که پیرامون رشد اقتصادی وجود دارد حاکی از این است که در صورت ثبات نسبی در شرایط سیاسی داخلی و منطقه در سال ۱۴۰۲، رشد اقتصادی مثبت با نرخ حدود ۲ الی ۳ درصد پیش‌بینی می‌شود که از نرخ رشد اقتصادی سال ۱۴۰۱ کمتر است. عوامل تهدیدکننده رشد اقتصادی شامل تداوم تحریم، تداوم کاهش سرمایه‌های اجتماعی، افزایش عدم اطمینان و در نتیجه خروج سرمایه از کشور است. عوامل مشوق رشد اقتصادی نیز شامل بهبود روابط اقتصادی با روسیه و چین و حل اختلافات با سایر کشورها خصوصاً کشورهای منطقه می‌شود. همچنین در سمت دیگر حساسیت نرخ ارز به مناسبات سیاسی وجود دارد در واقع تلقی صاحب‌نظران از نرخ ارز در ۱۴۰۲ در صورت بهبود روابط سیاسی در بازه ۳۵ تا ۴۵ هزار تومان و در صورت ادامه شرایط فعلی بین ۵۵ تا ۶۵ هزار تومان است. البته این نکته نیز ذکر شده که در صورت هرگونه تنش و ناآرامی نیز بیم‌جهش نرخ ارز وجود دارد. بررسی گزارش‌های ماهانه بانک مرکزی در سال ۱۴۰۱ حاکی از تداوم رشد نسبت پول به نقدینگی با وجود کاهش رشد نقدینگی است که این امر نشان‌دهنده بالا بودن سطح انتظارات تورمی در بین فعالان اقتصادی است. بر اساس آمارها، افزایش قابل توجه مانده مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها در سال ۱۴۰۱ یکی از مهم‌ترین شاخص‌های رشددهنده پایه پولی بوده که می‌تواند موجب تداوم افزایش تورم در ۱۴۰۲ نیز شود. همچنین نرخ تورم مصرف‌کننده بین ۵۵ تا ۶۰ درصد و نرخ تورم تولیدکننده بین ۵۰ تا ۵۵ تخمین زده می‌شود. چشم‌انداز تورم ۱۴۰۲ تحت تاثیر چالش‌های مهمی نظیر کسری بودجه، متغیرهای پایه پولی و رشد نقدینگی، ناترازی نظام بانکی، کسری تجاری و شکاف تولید است. در این گزارش اصلی‌ترین مشکل در اقتصاد ایران، تحریم و محدودیت در مبادلات مالی و پولی دانسته شده است. سپس کاهش درآمد حقیقی و افت قدرت خرید خانوارها و بالا رفتن خط فقر عمده‌ترین مشکل در سطح اجتماعی تلقی شده و در زمینه مدیریت و بودجه نیز، مشکل کسری بودجه ناشی از مشکلات ساختاری نظام بانکی و صندوق‌های بازنشستگی عنوان شده است. سایر مشکلات اصلی اقتصاد ایران مواردی مانند پیشی گرفتن استهلاک از نرخ تشکیل سرمایه که به فرسودگی و عدم توان کافی برای جایگزینی زیرساخت‌ها و سرمایه‌ها می‌انجامد، عدم شفافیت، تورم ساختاری بالا و بی‌ثباتی بازارها که

خود به انتظارات تورمی دامنی می‌زند، سیاست‌های پولی نامناسب و عدم نظارت بانک مرکزی بر بانک‌ها، قوانین دست و پاگیر بر سر راه تولید و صادرات و فقدان بهره‌وری نهادی در این گزارش عنوان شده است.

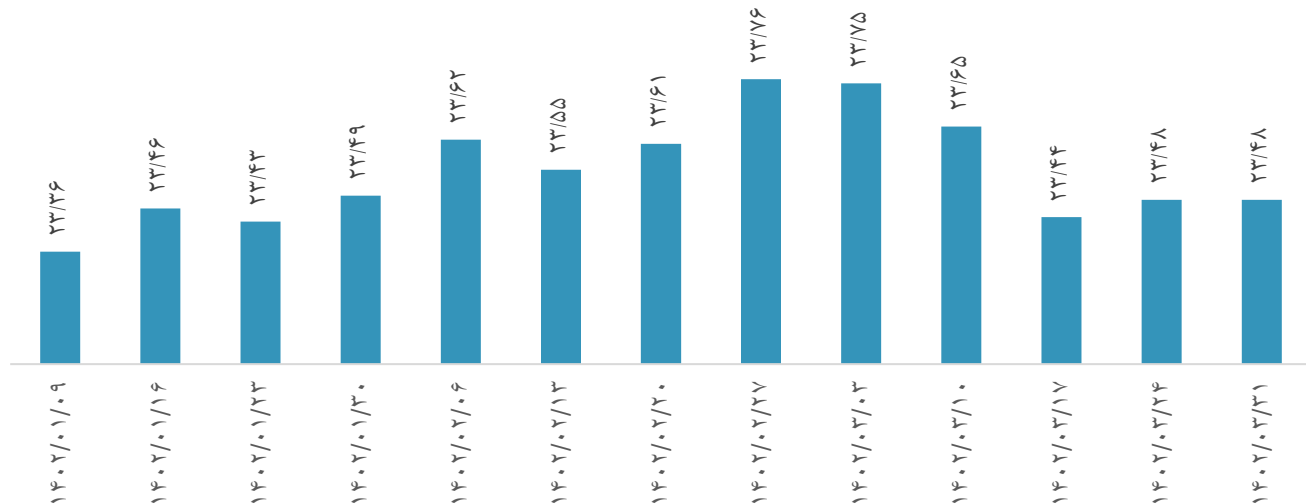

میانگین نرخ بهره بدون ریسک^۲

^۲ این منحنی، بر اساس داده‌های اوراق خزانه ۹۰ روزه یا متوسط نرخ بهره اوراق خزانه رسم شده است و روند تغییرات نرخ بهره را در طول زمان نشان می‌دهد.

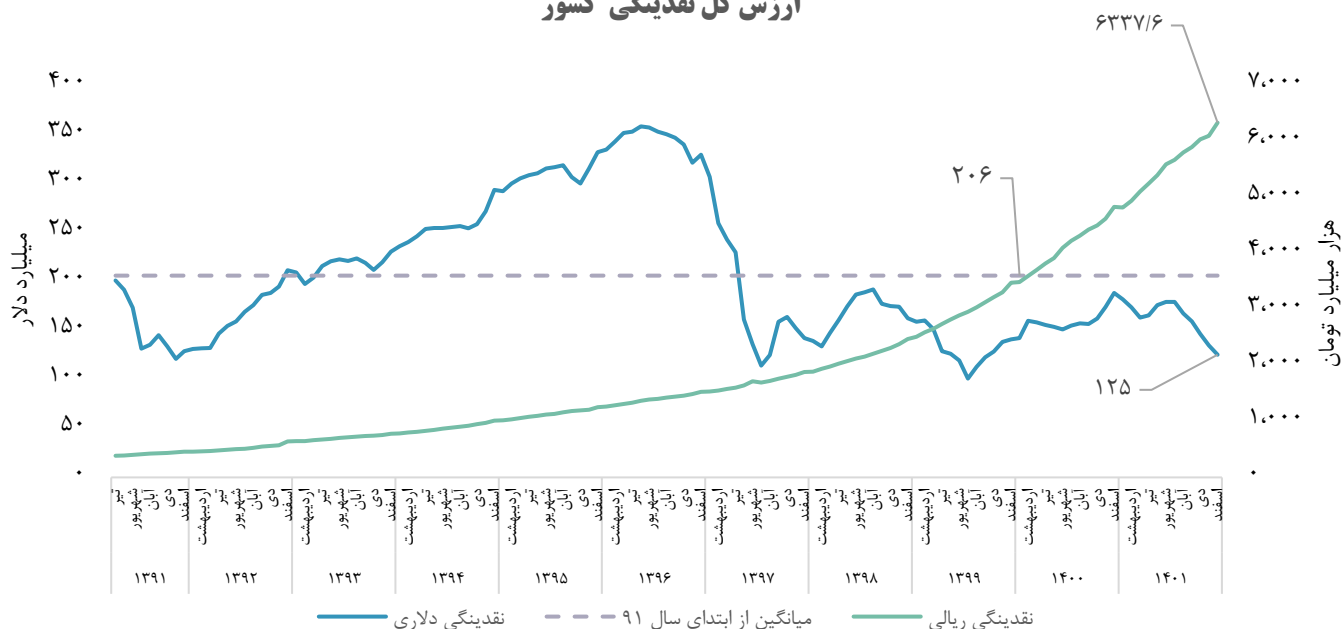
نرخ بهره بازار بین بانکی

روند نقدینگی کل کشور

بر اساس آخرین داده‌های بانک مرکزی میزان نقدینگی کل کشور پایان اسفند ماه به رقم ۶،۳۳۷ همت رسید که نسبت به ماه قبل رشد ۳.۸ درصدی داشت.

ارزش کل نقدینگی کشور

اجزای تشکیل دهنده نقدینگی در سال ۱۴۰۱

۱۴۰۱					
ماه	شبه پول (همت)	پول (همت)	نقدینگی (همت)	سهم شبه پول از نقدینگی	سهم پول از نقدینگی
فروردین	۳۸۷۱	۹۵۲	۴۸۲۳	۸۰٪	۲۰٪
اردیبهشت	۳۹۳۴	۱۰۰۹	۴۹۴۳	۸۰٪	۲۰٪
خرداد	۳۹۷۸	۱۱۲۷	۵۱۰۵	۷۸٪	۲۲٪
تیر	۴۰۶۸	۱۱۸۲	۵۲۵۰	۷۷٪	۲۳٪
مرداد	۴۱۸۵	۱۲۱۶	۵۴۰۱	۷۷٪	۲۳٪
شهریور	۴۳۲۰	۱۲۷۴	۵۵۹۴	۷۷٪	۲۳٪
مهر	۴۳۹۷	۱۲۷۹	۵۶۷۶	۷۷٪	۲۳٪
آبان	۴۴۵۶	۱۳۵۰	۵۸۰۶	۷۷٪	۲۳٪
آذر	۴۵۱۴	۱۳۹۰	۵۹۰۵	۷۶٪	۲۴٪
دی	۴۵۴۸	۱۴۸۹	۶۰۳۷	۷۵٪	۲۵٪
بهمن	۴۵۵۷	۱۵۴۵	۶۱۰۳	۷۵٪	۲۵٪
اسفند	۴۷۰۷.۹	۱۶۲۹.۶	۶۳۳۷.۶	۷۴٪	۲۶٪

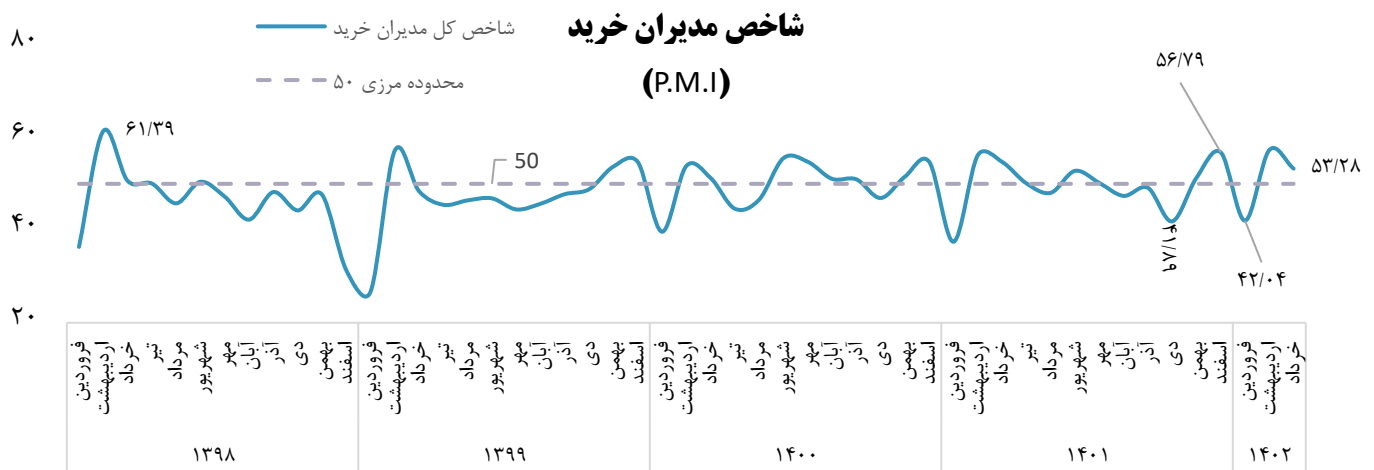
*آخرین گزارش ارائه شده مربوط به نقدینگی کشور، مربوط به گزارش نقدینگی اسفند ماه می باشد.

شاخص کل شامخ ایران

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، گزارش شامخ خرداد ۱۴۰۲ شامل دوره چهل و پنجم طرح شاخص مدیران خرید (PMI) کل اقتصاد و گزارش دوره پنجاه و هفتم طرح شاخص مدیران خرید بخش صنعت بر اساس نظرسنجی از فعالان و بنگاه‌های اقتصادی منتشر کرد. بر اساس اطلاعات این گزارش، شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) در خردادماه برای کل اقتصاد ایران ۵۳.۲۸ محاسبه شده که نسبت به اردیبهشت‌ماه ۴.۰۲ واحد کاهش نشان می‌دهد. در این ماه، دو مؤلفه مهم شامخ یعنی میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه و لوازم خریداری شده کمتر از ۵۰ واحد ثبت شده و همین

مسئله ترمز رشد شامخ را کشیده است. بررسی اظهارات فعالان اقتصادی و نقطه نظرات آنها در مورد مشکلات بنگاه‌ها در خردادماه حاکی از این است که در ماه گذشته، مشکل تأمین ارز برای واردات مواد اولیه، عدم تعادل در بازار ارز و نوسانات شدید قیمتی، مشکل تأمین نقدینگی، قطعی برق و گاز، توقف عرضه مواد اولیه از سوی پتروشیمی‌ها برای قیمت‌گذاری جدید و هزینه‌های ناشی از اعمال سیستم مالیاتی نامناسب، از جمله مسائل تهدیدکننده تولید و استمرار فعالیت بنگاه‌های اقتصادی بوده است. مشکلات اصلی از دید برخی از فعالان اقتصادی در خرداد ۱۴۰۲:

- پایین بودن ارزش ریال در برابر سایر ارزها باعث هزینه‌بر بودن تأمین مواد اولیه و تولید می‌شود.
- تورم و افزایش قیمت‌ها باعث کاهش تقاضا و مصرف در برخی از شرکت‌های صنایع غذایی شده است.
- بسیاری از شرکت‌ها همچنان با کمبود نیروی کار مواجه هستند (به نظر می‌رسد بسیاری از نیروهای جوان تمایل به کار در سطح دستمزدهای فعلی ندارند) و بسیاری از شرکت‌ها تمایل به استخدام نیروی کار خارجی با بهره‌وری بالاتر دارند.
- شرکت‌ها به دلیل اعمال سیستم مالیاتی نامناسب، با مشکلاتی در زنجیره تأمین و فروش خود روبرو هستند. به این ترتیب که به دلیل قابل‌پیگیری شدن کارت‌خوان‌ها بسیاری از تأمین‌کنندگان مواد اولیه به صورت نقدی یا چک محصول خود را می‌فروشند و خریدار محصول کارخانه نیز به نام خود خرید و فروش را انجام نمی‌دهند در نتیجه فروش فاکتور به تولیدکنندگان مشکل و هزینه جدیدی برای آن‌ها به همراه دارد. در واقع این سیستم مالیاتی جدید، وقت و هزینه اضافی برای تولیدکنندگان که به صورت شفاف حساب‌ها را در دفاتر خود ثبت می‌کنند، تحمیل می‌کند.

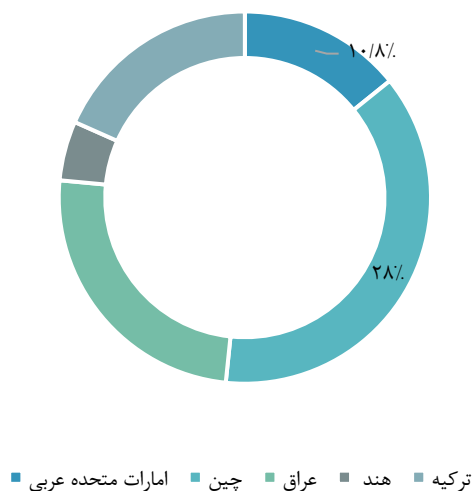

تراز معاملات واردات و صادرات

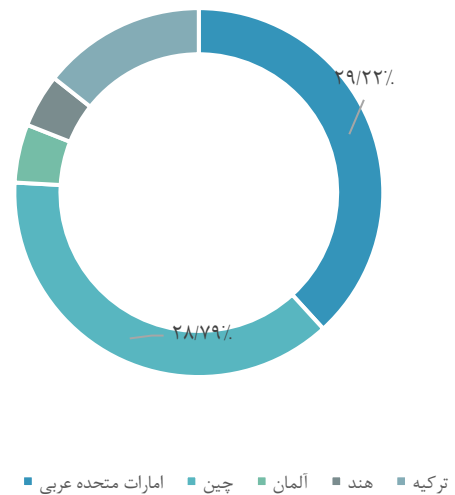
در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۲، میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید، بالغ بر ۳۵،۴۹۵ هزار تن و به ارزش ۱۲،۴۶۲ میلیون دلار بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، افزایشی ۲۴.۴۲ درصدی در وزن و کاهشی ۸.۸۴ درصدی در ارزش دلاری داشته است. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با افزایشی ۱۰۰ درصدی در وزن و ۵.۷۹ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، به ارقام ۸،۵۵۷ هزار تن و ۱۴،۰۱۹ میلیون دلار رسیده است.

درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل		سه ماهه نخست ۱۴۰۱		سه ماهه نخست ۱۴۰۲		فعالیت
درصد وزن	درصد دلار	ارزش میلیون دلار	وزن هزار تن	ارزش میلیون دلار	وزن هزار تن	
۲۴.۴۲٪	-۸.۸۴٪	۱۳،۶۷۱	۲۸،۵۲۸	۱۲،۴۶۲	۳۵،۴۹۵	واردات
۱۰۰٪	۵.۷۹٪	۱۳،۲۵۲	۸،۴۷۲	۱۴،۰۱۹	۸،۵۵۷	صادرات

کشورهای مقصد صادرات

کشورهای عمده مبادی معاملات

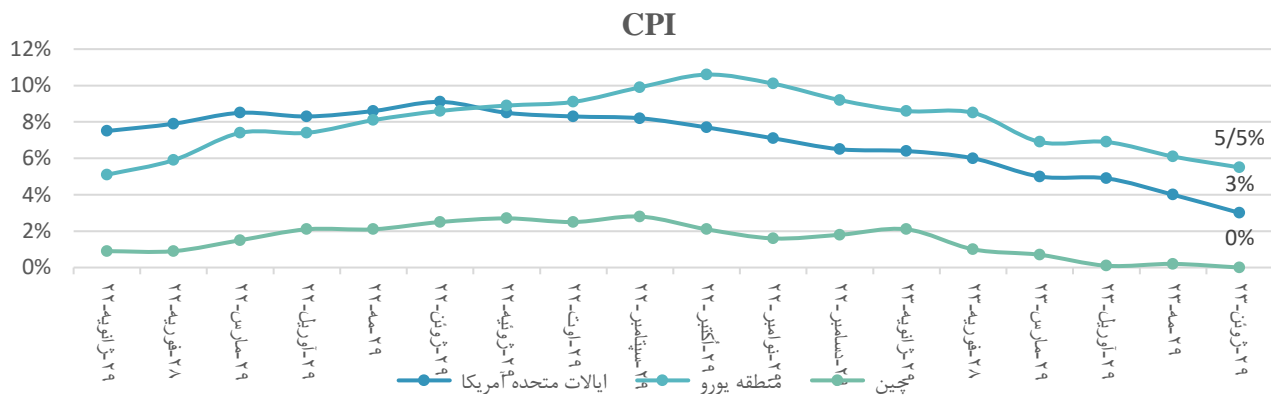

۳. اقتصاد جهانی

انتظار می‌رفت که با آغاز سال ۲۰۲۳، اقتصاد چین پس از پشت سر گذاشتن قرنطینه‌های اعمال شده به منظور گسترش ویروس کرونا در سال ۲۰۲۲، روند بازبایی مثبتی را تجربه کند اما این اتفاق نیفتاد و یا حداقل سرعت رشد آن بسیار کند بود. در واقع این روند رشد کند اقتصادی خصوصا در بخش تولید، به فراتر از مرزهای چین رسید و به قاره اروپا و آمریکا هم سرایت کرد. داده‌های اقتصادی چین باعث شروع افت نرخ کالاهای صنعتی در ماه گذشته شده است. اقتصاد چین در سه ماهه دوم ۲۰۲۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶.۳ درصد رشد کرد که رشد سریع تری را در مقایسه با ۴.۵ درصد ثبت شده در سه ماهه اول نشان داد، اما کمتر از برآوردهای بازار یعنی ۷.۳ درصد بود. همچنین، در مقایسه با سه‌ماهه ابتدایی سال، رشد ۰/۸ درصدی را نشان داده است. در عین حال شواهد نشان می‌دهد که بخش گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر همچون سرمایه‌گذاری در شبکه تولید برق، در وضعیت مناسبی به سر می‌برد. به گفته تحلیلگران بانک سیتی^۳، هزینه‌کرد چین در شبکه ملی تولید برق این کشور طی سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰، به میزان قابل توجهی کاهش یافت اما حجم سرمایه‌گذاری‌های این کشور در صنعت مذکور از سال ۲۰۲۱ (خصوصا سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳)، شتاب بیشتری به خود گرفت. این حجم سرمایه‌گذاری در شبکه برق چین در پنج ماه اول سال ۲۰۲۳، حدود ۱۱ درصد افزایش یافته که بیشترین حجم سرمایه‌گذاری در این بخش از صنعت از سال ۲۰۱۷ را نشان می‌دهد. موضوع افزایش سرمایه‌گذاری چین در صنعت برق این کشور، موجب افزایش تقاضا برای فلزاتی همچون مس و آلومینیوم شده اما مشکل اصلی این است که افزایش تقاضا برای محصولات تولید شده مبتنی بر انرژی‌های تجدیدپذیر در چین نتوانسته ضعف طولانی‌مدت در بخش املاک این کشور که محرک اصلی افزایش تقاضا برای فلزات در ۱۰ ساله گذشته بوده است را به طور کامل پوشش دهد. تاثیر مشکلات املاک چین در بازارهای سنگ آهن و محصولات فولادی مانند میلگرد همراه با کاهش فعالیت‌های مرتبط با ساخت‌وساز مشهود است. با انتشار داده‌های ضعیف چین، بازارهای کالایی با محوریت نفت و فلزات در این روزها، در مسیر افت نرخ، نوسان کرده‌اند. در عین حال، انتشار داده‌های تورمی آمریکا، با امیدواری نسبت به پایان سیاست انقباضی از سوی فدرال رزرو، زمینه رشد نرخ نفت و فلزات صنعتی را مهیا کرده است. شاخص قیمت مصرف‌کننده آمریکا در ماه گذشته با رشدی ۳ درصدی نسبت به دوره مشابه در سال قبل اعلام شد؛ این رقم کمترین میزان رشد تورم برای مصرف‌کنندگان آمریکایی پس از مارس ۲۰۲۱ بود. اقتصاددانان

³Citigroup

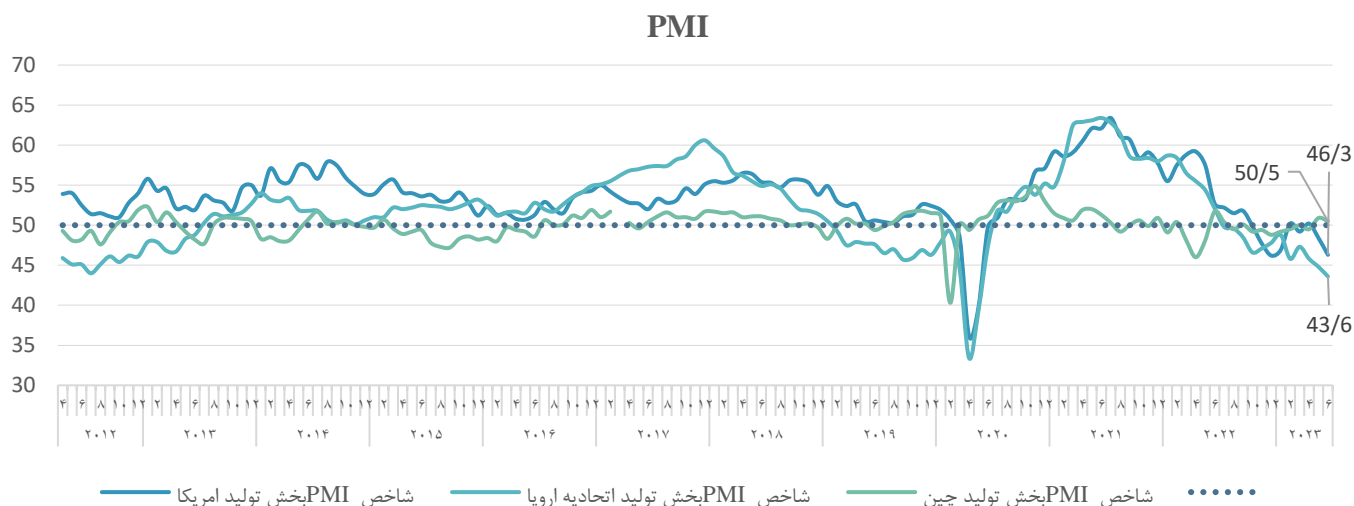
شرکت‌کننده در نظرسنجی رویترز نیز رشد اقتصادی ۳/۱ درصدی را برای ماه ژوئن پیش‌بینی کرده بودند. فروکش تورم آمریکا بیش از حد انتظار باعث خوش‌بینی فعالان بازار نسبت به پایان پیش از موعد سیاست انقباضی شد و درحالی‌که زمینه سقوط ارزش شاخص دلار آمریکا را فراهم کرد، به رشد ارزش دارایی‌های پرریسک‌تر از جمله کامودیتی‌ها انجامید. تورم منطقه یورو در ماه ژوئن به ۵/۵ درصد رسید. بر اساس گزارش نهایی یورواستات^۴، نرخ تورم سالانه در منطقه یورو در ماه ژوئن به ۵/۵ درصد رسید که ۰/۶ واحد درصد نسبت به ماه قبل کاهش یافت. نرخ تورم سالانه مواد غذایی و دخانیات به ۱/۶ درصد رسید که بیشترین سهم را در نرخ تورم کل منطقه یورو داشته است. نرخ تورم خدمات ۵/۴ درصد و تورم کالاهای صنعتی غیر انرژی ۵/۵ درصد بوده است. در همین حال، قیمت انرژی در ماه ژوئن نسبت به سال قبل ۵/۶ درصد کاهش یافت. در میان کشورهای اتحادیه اروپا، بالاترین نرخ تورم در ماه ژوئن در مجارستان ۱۹/۹ درصد و کمترین آن مربوط به لوکزامبورگ با یک درصد بوده است. نرخ تورم سالانه به ۶/۴ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۰/۷ درصد کاهش داشت. تورم سالانه در این کشور در طول ماه ژوئن هیچ حرکتی نداشته و ثابت مانده است. شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) به صورت ماهانه ۰/۲ درصد کاهش یافت. در ماه ژوئن، قیمت مواد غذایی ۰/۵ درصد و قیمت مواد غیرخوراکی ۰/۱ درصد به صورت ماهانه کاهش یافت. در همین حال، در مقایسه با بازه زمانی مشابه سال قبل، قیمت مواد غذایی ۲/۳ درصد و قیمت مواد غیرخوراکی ۰/۶ درصد نزول کرده است.

شاخص PMI تولیدی عمومی Caixin چین در ژوئن ۲۰۲۳ از ۵۰.۹ در ماه قبل به ۵۰.۵ سقوط کرد. بر اساس شاخص PMI بخش تولیدی چین، در بخش تولید، اشتغال رو به وخامت است قیمت‌ها سقوط کرده و تولیدکنندگان نیز نسبت به چشم‌انداز

⁴ Eurostat

خوش‌بینی کمتری دارند. شاخص PMI تولیدی منطقه یورو^۵ نسبت به ماه می ۱.۲ واحد کاهش یافت و به ۴۳.۶ به پایین‌ترین حد در ۳۷ ماه گذشته رسید. شاخص مدیران خرید تولیدی ایالات متحده از ۴۸.۴ ثبت شده در ماه مه به ۴۶.۳ در ماه ژوئن کاهش یافت که این شدیدترین کاهش در شرایط عملیاتی در سال ۲۰۲۳ تاکنون است، که این را می‌توان یکی از علائم رکود نامید.

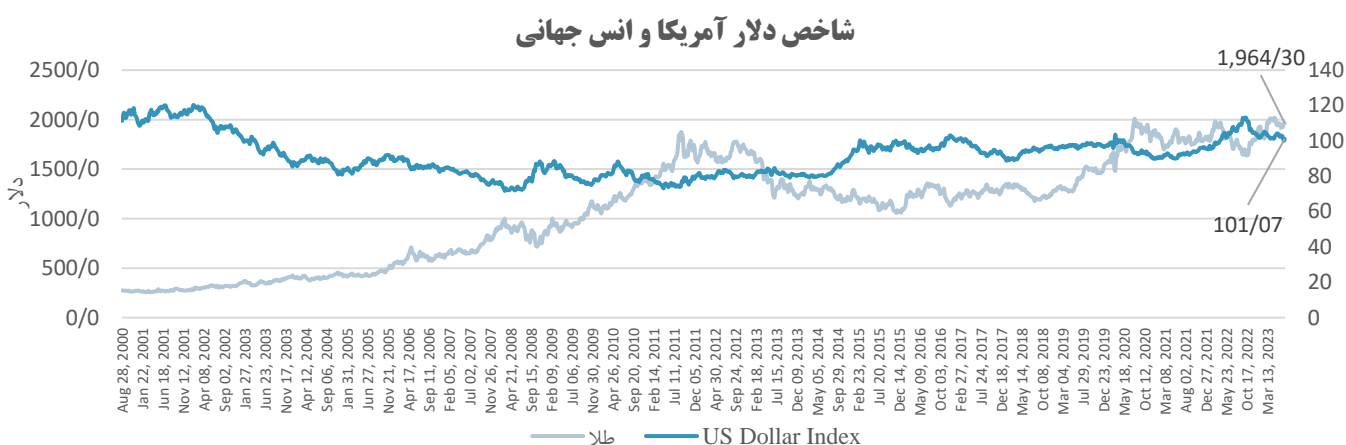

با انتشار داده‌های اقتصادی شاخص تورم، یعنی شاخص قیمت مصرف‌کننده و شاخص قیمت تولیدکننده، که نشان‌دهنده‌ی کاهش هزینه‌هاست، نگرانی‌های سرمایه‌گذاران در مورد افزایش نرخ بهره، کند شدن رشد اقتصادی و تورم مداوم فروکش کرده است. شرکت‌های فناوری، عملکرد بهتری نسبت به سایر دارایی‌ها داشته‌اند. شاخص S&P500 در این ماه به رشد خود ادامه داد و با ۵ درصد رشد نسبت به ماه قبل نشان می‌داد.

^۵ منطقه یورو یک اتحادیه مالی و اقتصادی شامل تعدادی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا است که یورو را به عنوان پول رسمی خود انتخاب کرده‌اند. در حال حاضر منطقه یورو شامل ۲۰ کشور می‌شود.

شاخص دلار در سومین هفته ماه به سمت ۱۰۱ سقوط کرد و به ضعیف‌ترین سطح خود در بیش از یک سال گذشته رسید با توجه با اینکه تورم اعلام شده کمتر از انتظار تورم ایالات متحده گمانه زنی‌ها مبنی بر نزدیک شدن فدرال رزرو به پایان چرخه افزایش نرخ خود را تقویت کرد. نرخ تورم سالانه در ایالات متحده در ماه ژوئن به ۳٪ کاهش یافت و کمتر از انتظارات بازار ۳.۱٪ بود، در حالی که نرخ تورم اصلی کاهش یافت و به ۴.۸٪ رسید. فدرال رزرو ماه گذشته و پس از ۱۰ دوره متوالی افزایش نرخ بهره، از توقف این روند خبر داد. نرخ‌های بهره پایه در آمریکا بین ۵ تا ۵.۲۵ درصد تعیین شده است. در عین حال طلا در بحبوحه ضعف عمومی دلار نزدیک به قوی‌ترین سطح خود در دو ماه گذشته بود. طلا در ماه گذشته بالای ۱۹۶۴ دلار در هر اونس قرار گرفت، رشد ۲ درصدی را به همراه داشت.

نفت برنت

قیمت نفت برنت ماه گذشته در چهار هفته متوالی تحت تاثیر کاهش ذخایر آمریکا و عرضه کمتر از سوی تولیدکنندگان بزرگ، ۹ درصد افزایش یافت. اختلال در عرضه نفت لیبی و نیجریه و امید به افزایش تقاضا برای نفت خام به دلیل پایین آمدن تورم در آمریکا، از عوامل مهم افزایش نرخ نفت بود.

عربستان سعودی اوایل ماه میلادی جاری اعلام کرد کاهش تولید داوطلبانه یک میلیون بشکه در روز را در اوت ادامه خواهد داد. همزمان، روسیه اعلام کرد که صادرات نفت خود را در ماه میلادی آینده به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز کاهش خواهد داد. تحلیلگران معتقدند که قیمت‌های بالاتر نفت در پی اظهارات مثبت در خصوص تدابیر محرک مالی چین روی داده است. پکن اعلام کرد برنامه‌هایی را برای رشد در ۱۰ بخش و همچنین افزایش حمایت از شرکت‌های خصوصی، تدوین کرده است.

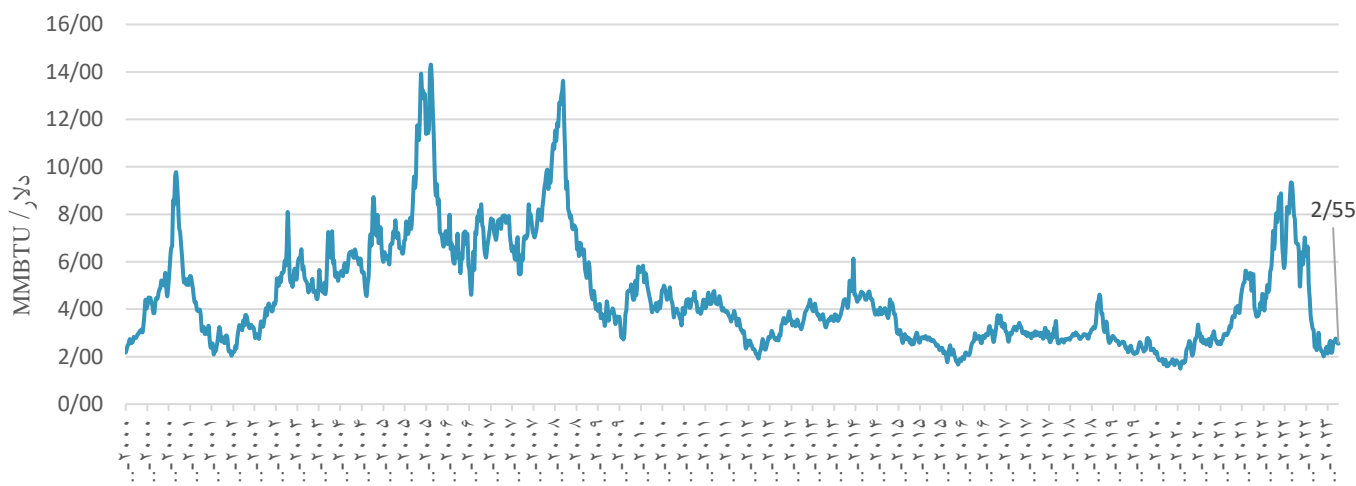
نفت برنت

گاز طبیعی

نرخ گاز طبیعی در ماه گذشته ۳ درصد کاهش داشته و در محدوده ۲.۵۵ دلار قرار گرفت. این کاهش نرخ به دلیل تعمیرات و نگهداری جریان گاز به کارخانه‌های صادرات، LNG آمریکا را بیش از خنثی کردن انتظارات برای افزایش تقاضای خنک کننده و کاهش تولید روزانه محدود کرد. در همین حال، اخیراً تولید روزانه کاهش داشته است و در هفته‌های اخیر به پایین‌ترین حد در ماه‌های گذشته رسید. با نگاهی به آینده، هواشناسان دمای بالاتر از حد نرمال پیش‌بینی می‌کنند که باعث افزایش استفاده از گاز طبیعی برای تولید برق در وسایل خنک‌کننده در خانه‌ها و ساختمان‌ها می‌شود.

گاز طبیعی

بازارهای کالایی جهانی

روند تغییرات قیمت کامادیتی‌های مهم در بازارهای جهانی به شرح جدول زیر می‌باشد:

محصولات معدنی

کالا	واحد	قیمت ۳۰ تیر	قیمت ۲۹ خرداد	درصد تغییر ماهانه	نماد های تأثیر گذار
مس	دلار/تن	۸۴۴۳	۸۴۱۸	۰.۳٪	فملی، بموتو، فباهنر
روی	دلار/تن	۲۳۸۱	۲۳۶۴	۱٪	فاسمین، فسرب، فروی، فزرین، کیمیا، کاما، فتوسا، کباق
آلومینیوم	دلار/تن	۲۲۱۲	۲۱۷۷	۲٪	فایرا، فنوال
سرب	دلار/تن	۲۱۳۹	۲۱۲۳	۱٪	فاسمین، فسرب، فروی، فرآور، فزرین، کیمیا، فگستر، کاما، فتوسا، کباق

محصولات پالایشی

کالا	واحد	قیمت ۳۰ تیر	قیمت ۲۷ خرداد	درصد تغییر ماهانه	نماد های تأثیر گذار
میعانات گازی (FOB خلیج فارس)	دلار/بشکه	۶۸.۷	۶۶	۴٪	تاپیکو، شاون، نوری، بوعلی
نفتا (FOB خلیج فارس)	دلار/تن	۵۶۵.۹	۴۹۸	۱۴٪	شپنا، شتران، شبندر، شبریز، شراز، شاون، شاراک
بنزین (FOB خلیج فارس)	دلار/بشکه	۹۹	۹۲	۸٪	شپنا، شتران، شبندر، شبریز، شراز، شاون
گازوئیل (FOB خلیج فارس)	دلار/بشکه	۱۰۰	۹۲	۹٪	شپنا، شتران، شبندر، شبریز، شراز، شاون
نفت سفید (FOB خلیج فارس)	دلار/بشکه	۹۹	۸۶	۱۶٪	شپنا، شتران، شبندر، شبریز، شراز، شاون

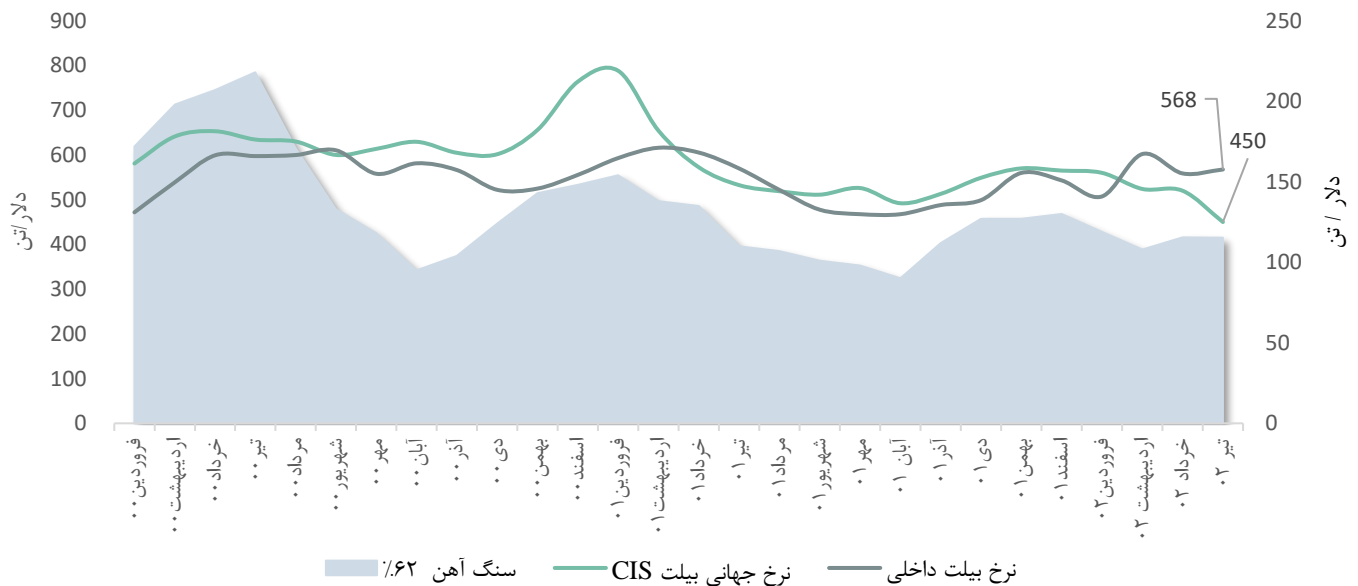
محصولات شیمیایی

نماد های تاثیر گذار	درصد تغییر ماهانه	قیمت ۲۷ خرداد	قیمت ۳۰ تیر	واحد	کالا
شغدیر، شپترو	۵٪	۷۷۱	۸۱۰	دلار/تن	PVC (جنوب شرق آسیا)
شصبیر	۲٪	۱۲۴۶	۱۲۶۵	دلار/تن	ABS (جنوب شرق آسیا)
مارون، آریا، جم، شاراک، شکبیر، پارس	۳٪	۷۳۱	۷۵۰	دلار/تن	اتیلن (CFR جنوب شرق آسیا)
جم، مارون، شکبیر، شاراک	۱۰٪	۷۷۱	۸۴۷	دلار/تن	بنزن (CFR چین)
شیراز، زاگرس، شخارک، شفن، شسینا	۶٪	۲۳۸	۲۵۳	دلار/تن	متانول (CFR چین)
شپدیس، شیراز، کرماشا، خراسان، شاروم	۳۳٪	۲۶۴	۳۵۰	دلار/تن	اوره (خاورمیانه)
جم، شاراک، شکبیر، جم پیلن	۵٪	۷۴۶	۷۸۰	دلار/تن	پروپیلن (CFR چین)
مارون، شاراک، جم	-۴٪	۸۵۱	۸۱۵	دلار/تن	پلی پروپیلن (FOB خلیج فارس)
نوری، شصفها، شفارا	-۹٪	۱۰۳۰	۹۳۵.۴	دلار/تن	ارتوزایلین (CFR چین)
نوری، شصفها، شگویا	۴٪	۸۶۲	۹۰۰.۵	دلار/تن	تولوئن (CFR چین)

محصولات فلزاتی

کالا	واحد	مرجع قیمت	قیمت ۳۱ تیر	قیمت ۲۷ خرداد	درصد تغییرات
زغال سنگ پرمیوم	دلارا/تن	CFR چین	۲۴۳	۲۲۰	۱۰٪
سنگ آهن ۶۲٪	دلارا/تن	CFR چین	۱۱۵	۱۱۶	-۰.۱٪
آهن قراضه	دلارا/تن	CFR ترکیه	۳۵۴	۳۸۴	-۸٪
بیلت	دلارا/تن	FOB ایران	۴۶۸	۴۹۰	-۵٪
بیلت	دلارا/تن	FOB CIS	۴۵۰	۵۲۰	-۱۳٪
بیلت	دلارا/تن	CFR چین	۴۳۳	۴۴۳	-۲٪
اسلب	دلارا/تن	FOB خلیج فارس	۴۴۵	۴۶۵	-۴٪
اسلب	دلارا/تن	FOB CIS	۴۶۳	۴۹۰	-۶٪
میلگرد	دلارا/تن	FOB چین	۵۶۲	۵۶۴	-۰.۴٪
میلگرد	دلارا/تن	FOB CIS	۵۳۵	۵۸۳	-۸٪
ورق سرد	دلارا/تن	FOB چین	۶۲۰	۶۳۰	-۲٪
ورق سرد	دلارا/تن	FOB CIS	۶۴۵	۶۷۸	-۵٪
ورق گرم	دلارا/تن	FOB CIS	۵۶۸	۵۷۵	-۱٪
ورق گرم	دلارا/تن	FOB چین	۵۵۱	۵۵۷	-۱٪
ورق گالوانیزه	دلارا/تن	FOB چین	۶۹۵	۷۱۳	-۳٪
ورق گالوانیزه	دلارا/تن	FOB ترکیه	۸۵۰	۸۵۰	۰.۰٪
فروسلیس	دلارا/تن	FOB چین	۱۳۲۰	۱۴۲۰	-۷٪

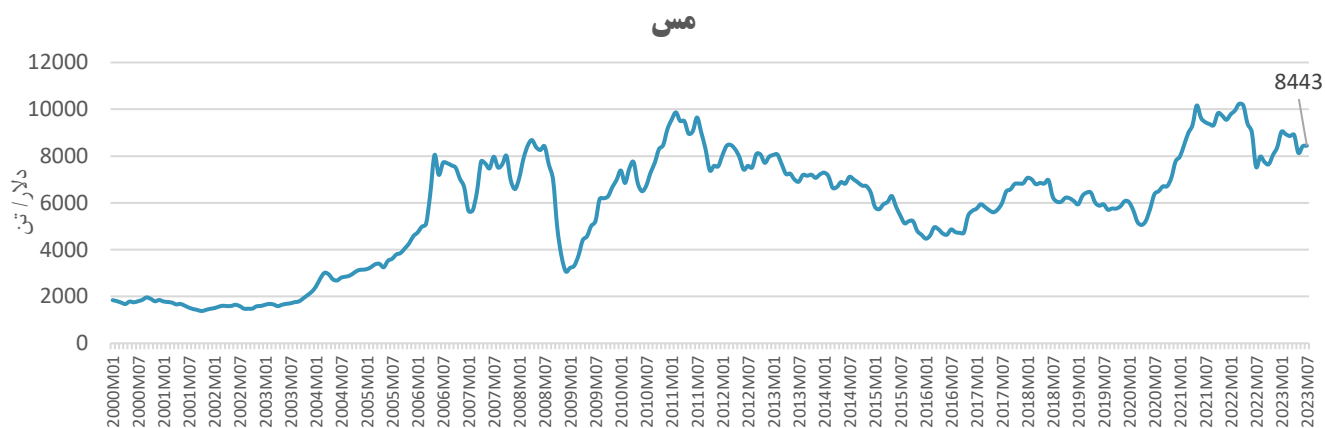
قیمت سهام شرکت‌های ساختمانی در چین به پایین‌ترین میزان در ۸ ماه گذشته رسیده و بخش املاک و مستغلات چین همچنان وضعیت مناسبی ندارد که این امر بر بازار فولاد و سنگ آهن تأثیر می‌گذارد و نرخ این محصولات را در روند کاهشی قرار داده است. طبق گزارش بلومبرگ به برخی از فولادسازان در تانگشان، قطب تولید فولاد چین، دستور داده شده که از روز ۲۱ جولای (۳۰ تیر) تا اطلاع ثانوی، تولید خود را کاهش دهند و این امر باعث کاهش جدی حجم معاملات سنگ آهن و کاهش قیمت آن در آخرین هفته ماه گذشته شد. محدودیت‌ها بر کوره‌های بلند و واحدهای نورد شهر تانگشان تأثیر گذاشته است. موجودی سنگ آهن در بنادر چین به ۱۲۲.۸ میلیون تن رسیده که پایین‌ترین میزان از ۲ اکتبر ۲۰۲۰ است. پایین بودن موجودی سنگ آهن باعث شد تا قیمت سنگ آهن کاهش بیشتری را تجربه کند. برخی از تحلیل‌گران معتقدند سیاست‌های حمایتی دولت چین برای شتاب‌بخشی به رشد اقتصادی این کشور کافی نیست و آن‌ها انتظار روند نزولی در بازار سنگ آهن را دارند. بانک مشترک‌المنافع استرالیا پیش‌بینی کرده است که قیمت سنگ آهن در سه‌ماهه چهارم سال جاری میلادی به ۱۰۰ دلار به ازای هر تن برسد.

*نرخ دلاری بیلت داخلی با در نظر گرفتن دلار حواله بازار متشکل ارزی محاسبه شده است.

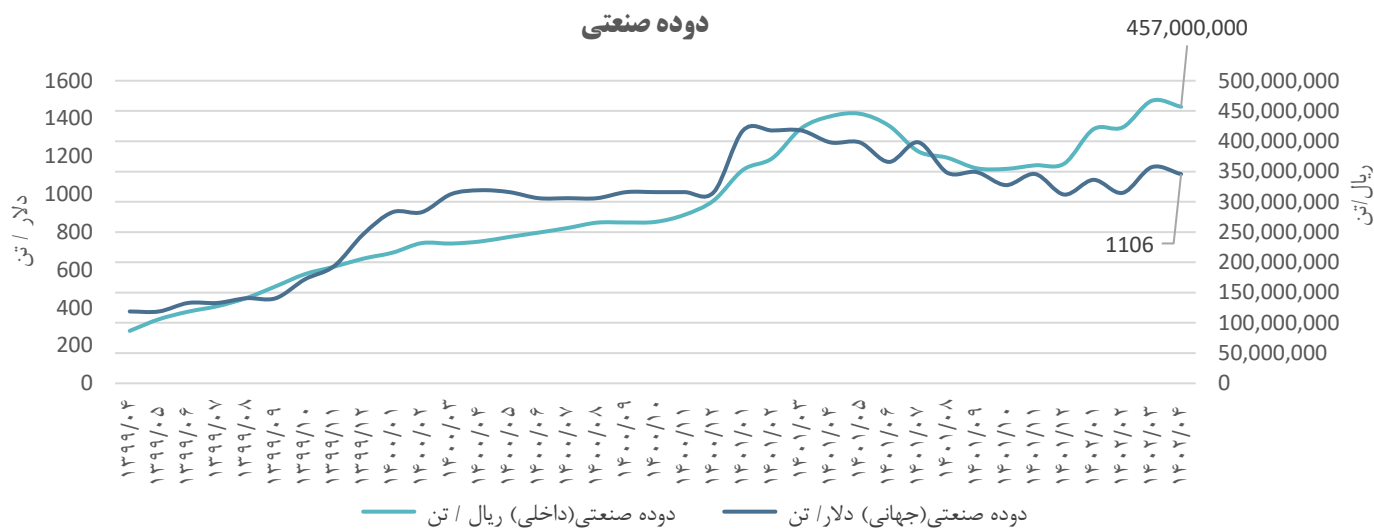
مس

روند قیمت و موجودی انبار مس در بورس فلزات لندن در دو هفته اخیر با افزایش ۳۲۵ تنی، از ۵۹ هزار و ۹۰۰ تن به ۶۰ هزار و ۲۲۵ تن رسیده است. تولید مس در کشور شیلی که یکی از بزرگترین کشورهای تولیدکننده مس در جهان می‌باشد به میزان ۱۴ درصد سالانه کاهش یافته است.

دوده صنعتی

قیمت دوده صنعتی به دلیل کاهش تقاضا به میزان ۳ درصد کاهش یافت. علیرغم موارد بسیاری که سیگنال‌هایی از بهبود را نشان می‌دهد تقاضا برای این محصول در صنایع پایین دستی خودرو و تایر کمتر از میزان عرضه آن می‌باشد.

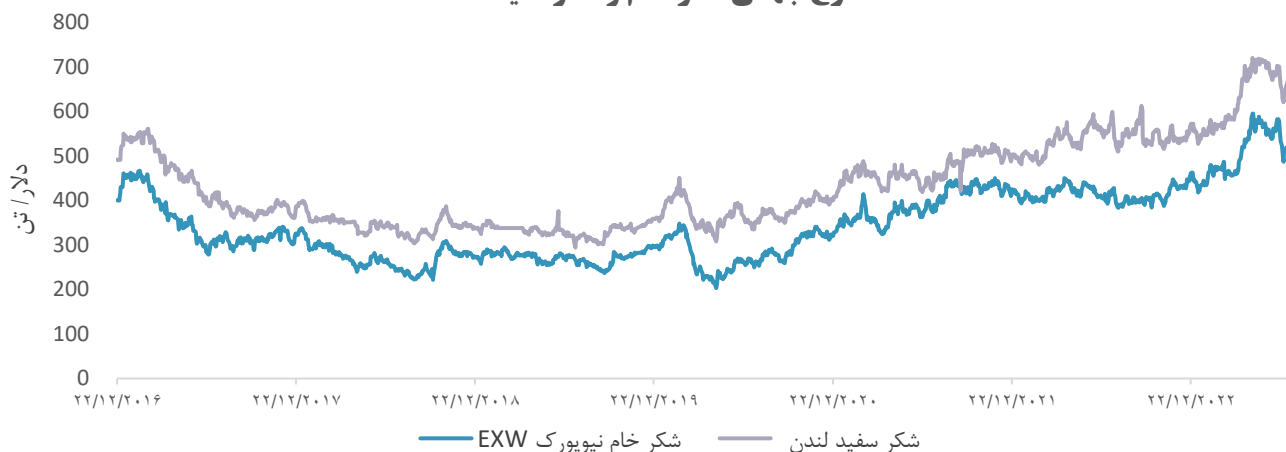

شکر خام

نرخ جهانی شکر در ماه گذشته به بالاترین حد خود در شش سال گذشته رسید. در آخرین روز معاملاتی شکر خام نیویورک در محدوده ۶۲۳ دلار و شکر سفید لندن در محدوده ۷۰۲ دلار معامله شدند. از دلایل مهم این افزایش نرخ میتوان به کاهش تولید در کشورهای هند، تایلند و چین و همچنین برداشت کمتر از حد انتظار چغندر بهاره در سراسر اتحادیه اروپا به دلیل سرمای هوا اشاره نمود. کاهش تولید در هند باعث اعمال محدودیت های بیشتری بر صادرات این کشور خواهد شد. از طرف

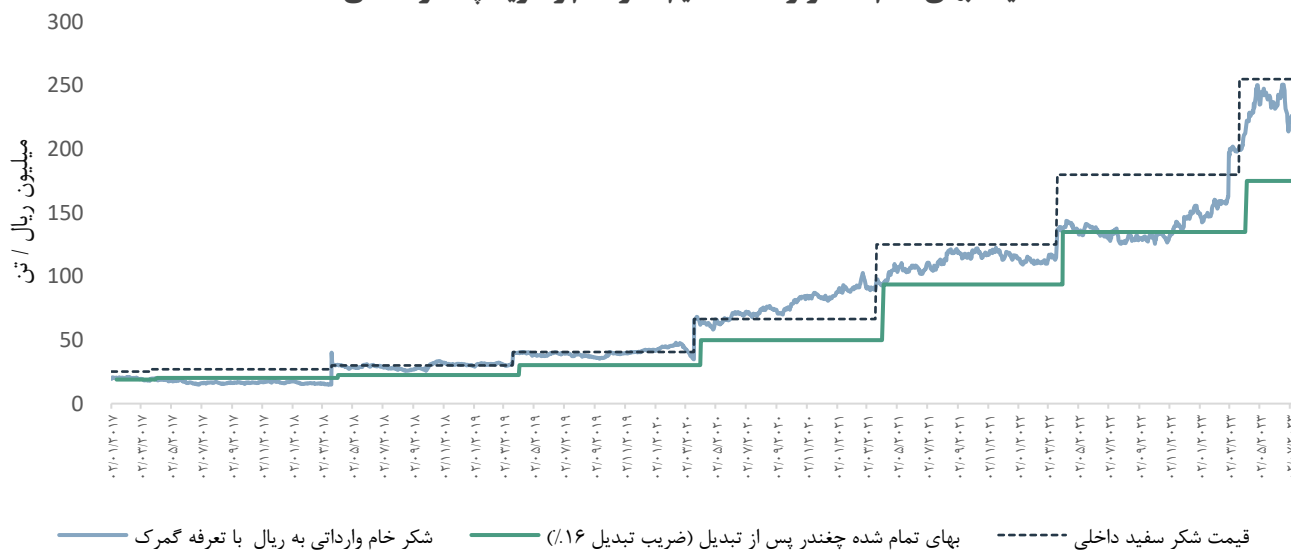
دیگر شرکت تایلندی قند میلر معتقد است که حتی بزرگترین ذخایر تایلند هم در جبران کسری ناشی از کاهش تولید ناتوان است.

نرخ جهانی شکر خام و شکر سفید

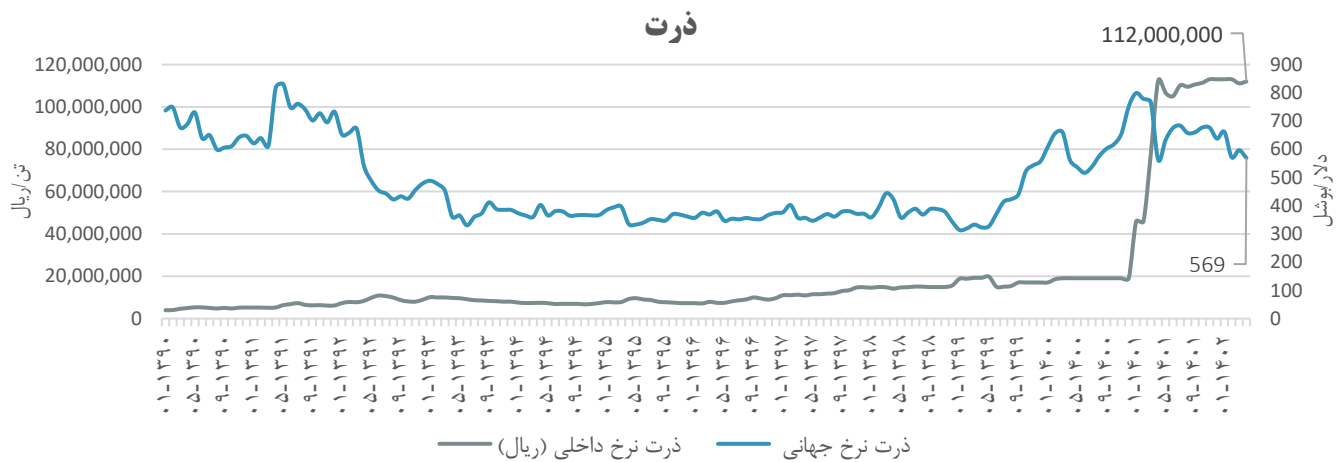
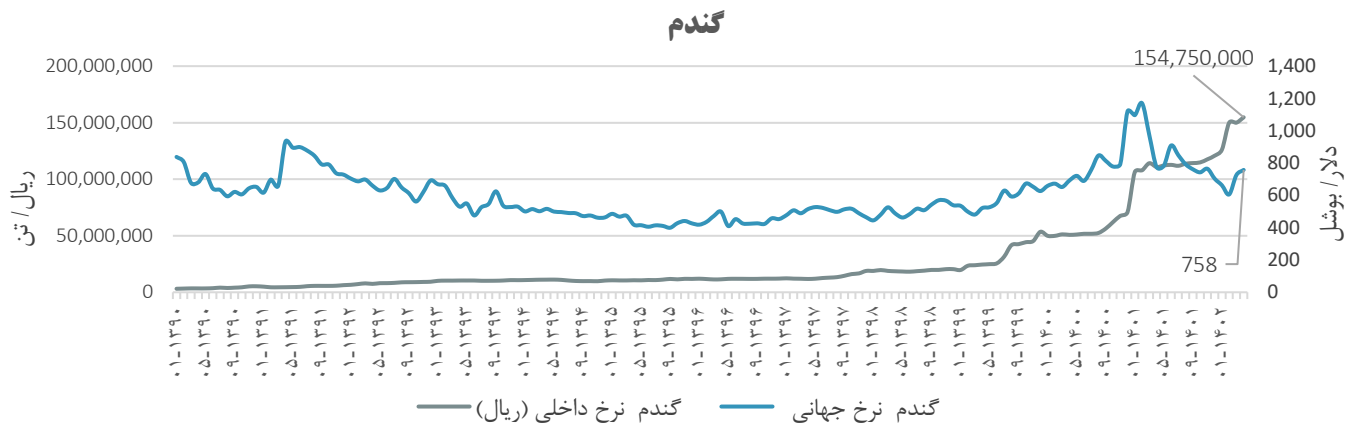
با توجه به نمودار زیر نرخ خرید تضمینی چغندر هر تن ۲۸ میلیون ریال است که با سایر هزینه‌ها به ۱۷۵ میلیون ریال خواهد رسید. همچنین هم‌اکنون بهای تمام شده واردات شکر خام با در نظر گرفتن دلار حواله بازار متشکل ارزی به ازای هر تن تقریباً برابر با ۲۳۹ میلیون ریال می‌باشد، که نسبت به ماه قبل با رشد ۳ درصدی همراه بوده است.

مقایسه بهای تمام شده واردات مستقیم شکر خام و خرید چغندر داخلی

گندم و ذرت

نرخ گندم و ذرت در تیرماه نوسانی بوده و در اوایل تیر ماه روندی کاهش داشت اما در اواسط ماه حمله روسیه به یکی از بزرگترین بنادر رود دانوب^۶ در اوکراین باعث افزایش قیمت گندم و ذرت شده و ریسک در آخرین مسیر صادرات غلات و تجارت جهانی مواد غذایی، شهر کیف^۷ را تشدید کرده است. به گفته اوکراین ۶۰ هزار تن غله در انتظار بارگیری در کشتی‌ها در یک حمله از بین رفته است. این میزان طبق برنامه جهانی غذا برای یک سال غذای بیش از ۲۷۰ هزار نفر کافی است. بخش کلیدی یک توافق چندملیتی که به غلات اوکراینی اجازه می‌دهد از طریق دریای سیاه به بازارهای جهانی برسد از اواسط ماه گذشته یعنی زمانی که روسیه اعلام کرد که از توافق خارج می‌شود، بارها بمباران شده است.

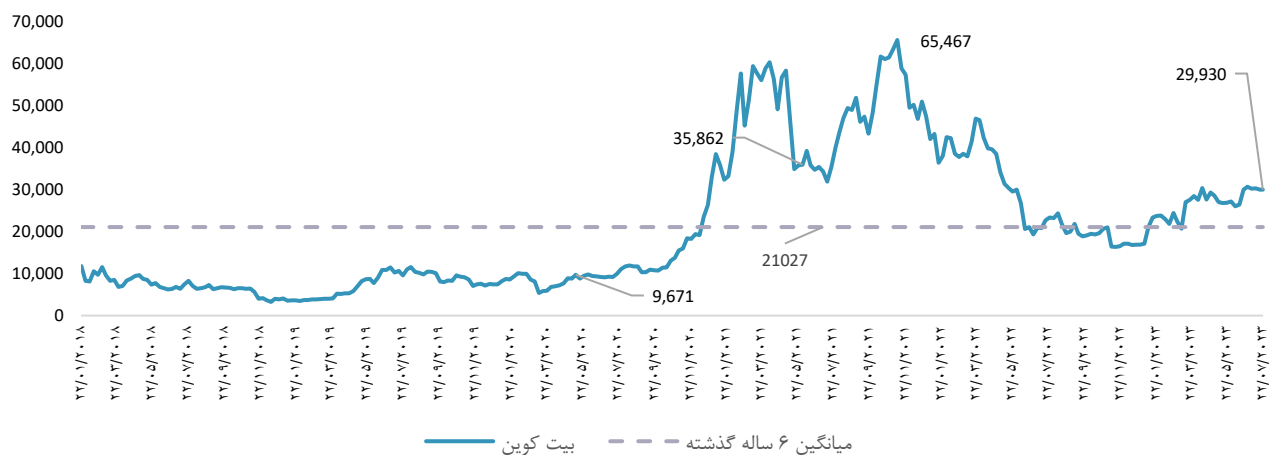
⁶ Danube River

⁷ Kyiv

بیت کوین

در تیر ماه بیت کوین بازده حدوداً ۳.۵ درصدی را تجربه کرد، نوسانات قیمتی بیت کوین در ماه گذشته در محدوده ۳۱ الی ۲۹ هزار دلار بود اگر تریدرهای گامی بخواهند از ریزش دوباره بیت کوین جلوگیری کرده و این نگرانی‌ها را از بین ببرند، باید سعی کنند با شکست سطح مقاومت بالایی، بیت کوین را به بالای سطح ۳۱,۵۰۰ دلار برسانند. این سطح می‌تواند فشار فروش بالایی را جذب کند؛ اما اگر بیت کوین از پس این فشار این فروش نیز برآید، احتمال دارد شاهد آغاز یک روند صعودی قوی باشیم که می‌تواند بیت کوین را تا ۴۰,۰۰۰ دلار نیز برساند، در مقابل اگر بیت کوین دوباره سطح ۲۹,۶۰۰ دلار را ملاقات کرده و به صورت نزولی از آن عبور کند، احتمال دارد که برخی تریدرها دست به برداشت سود بزنند. در این صورت، انتظار داریم بیت کوین را دوباره در سطح ۲۸,۱۷۰ دلار ملاقات کنیم. چنین ریزش ناگهانی می‌تواند برای مدتی بیت کوین را در بازه ۲۴,۸۰۰ و ۲۱,۵۰۰ دلار گرفتار کند. همچنین در تیر ماه اخبار ETF در قیمت بیت کوین بی اثر نبود، به صورت کلی، خبر ایجاد و افزایش ETFهای بیت کوین نشان‌دهنده افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران بزرگ و سازمانی به این ارز دیجیتال بوده و عموماً افزایش ورودی سرمایه به بزرگترین ارز دیجیتال جهان را به همراه دارد. فعالان بازار ارزهای دیجیتال نیز امیدوارند که اتخاذ این تصمیم توسط بورس شیکاگو منجر به افزایش هر چه بیشتر اعتماد سرمایه‌گذاران بزرگ شده و در نهایت به افزایش نقدینگی در بازار بیت کوین منجر شود. شایان ذکر است ETFها نوعی محصول سرمایه‌گذاری به حساب می‌آیند که به سرمایه‌گذاران اجازه می‌دهد تا بدون نیاز به انجام تراکنش در شبکه بلاکچینی بیت کوین و با استفاده از بازارهای بورس سنتی، دست به معامله این ارز بزنند. ارزش این ETFها ارتباط مستقیم با ارزش بیت کوین دارد و در نتیجه، با تغییرات قیمتی بیت کوین، قیمت آنها نیز تغییر می‌کند.

BTC/USD

۴. بورس کالا

ارزش معاملات ماهانه محصولات صنعتی بورس کالا

درصد تغییر	قیمت پایانی ۲۷ خرداد (ریال / تن)	قیمت پایانی ۲۷ تیر (ریال / تن)	تولید کننده	
-۱٪	۱۹۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۹,۰۰۰,۰۰۰	فولاد خوزستان	تختال
-۷٪	۲۰۶,۵۱۸,۰۰۰	۱۹۲,۶۱۹,۰۰۰	فولاد خوزستان	شمش بلوم
-۱٪	۱۲۷,۰۹۸,۰۰۰	۱۲۶,۲۳۵,۰۰۰	پارس فولاد سبزواری	آهن اسفنجی
-۶٪	۱,۱۳۴,۸۷۱,۰۰۰	۱,۰۶۱,۲۶۶,۰۰۰	کالسیمین	شمش روی
-۷٪	۴۸,۴۳۰,۰۰۰	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	سنگ آهن گهرزمین	گندله سنگ آهن
-۷٪	۱,۱۵۶,۸۳۷,۰۰۰	۱,۰۸۱,۳۶۶,۰۰۰	آلومینیوم ایران (ایرالکو)	شمش آلومینیوم
۹٪	۳,۴۸۵,۰۰۰,۰۰۰	۳,۷۸۹,۷۱۰,۰۰۰	شرکت ملی صنایع مس ایران	مس کاتد

ارزش معاملات ماهانه محصولات پلیمری بورس کالا

درصد تغییر	قیمت پایانی ۲۷ خرداد (ریال / تن)	قیمت پایانی ۲۷ تیر (ریال / تن)	تولید کننده	
۱۰.۳٪	۵۰۳,۸۰۵,۰۰۰	۵۵۵,۹۳۱,۰۰۰	پلی پروپیلن جم	پلی پروپیلن شیمیایی
۲۲.۶٪	۲۹۴,۳۷۵,۰۰۰	۳۶۰,۷۹۶,۰۰۰	پتروشیمی بندرامام	پلی اتیلن سبک فیلم
۴۱.۰٪	۲۴۲,۵۶۵,۰۰۰	۳۴۱,۹۳۲,۰۰۰	پتروشیمی جم	پلی اتیلن سنگین تزریقی
۳.۰٪	۵۵۹,۹۷۶,۰۰۰	۵۷۶,۶۸۸,۰۰۰	پتروشیمی قائد بصیر	اکریلونیتریل بوتادین استایرن (ABS)
۲۳.۸٪	۲۹۰,۳۱۳,۰۰۰	۳۵۹,۳۱۱,۰۰۰	پتروشیمی بندرامام	پلی وینیل کلراید (PVC)

ارزش معاملات ماهانه محصولات شیمیایی بورس کالا

درصد تغییر	قیمت پایانی ۲۷ خرداد (ریال / تن)	قیمت پایانی ۲۷ تیر (ریال / تن)	تولید کننده	
۷٪	۱۹۹,۴۲۸,۰۰۰	۲۱۲,۷۰۴,۰۰۰	پتروشیمی بوعلی سینا	بنزن
-۱۴٪	۳۹۷,۰۲۴,۰۰۰	۳۴۱,۰۰۳,۰۰۰	پتروشیمی نوری	ارتوزایلن
۴٪	۷۴,۷۵۶,۳۲۵	۷۷,۶۹۴,۰۰۰	پتروشیمی کرمانشاه	اوره گرانول
-۷٪	۴۱۹,۰۹۹,۰۰۰	۳۸۸,۱۲۰,۰۰۰	سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران	الکیل بنزن خطی

ارزش معاملات ماهانه محصولات فرآورده‌های نفتی بورس کالا

درصد تغییر	قیمت پایانی ۲۷ خرداد (ریال / تن)	قیمت پایانی ۲۷ تیر (ریال / تن)	تولید کننده	
۲۴٪	۲۱۷,۹۵۴,۰۰۰	۲۷۰,۳۱۰,۰۰۰	نفت ایرانول آبادان	روغن پایه SN150
۳٪	۱۳۱,۳۰۸,۰۰۰	۱۳۵,۵۱۸,۰۰۰	نفت پاسارگاد تهران	قیح خالص
۳.۷٪	۱۲۴,۵۵۲,۰۰۰	۱۲۹,۱۰۴,۰۰۰	پالایش نفت تهران (تندگویان)	لوبکات سنگین
۵.۷٪	۱۲۵,۲۹۵,۰۰۰	۱۳۲,۴۷۲,۰۰۰	پالایش نفت تهران (تندگویان)	لوبکات سبک
۱۲.۵٪	۱۱۶,۰۸۵,۰۰۰	۱۳۰,۶۳۹,۰۰۰	پالایش نفت تهران (تندگویان)	وکیوم باتوم

۵. گزارش تحلیل بنیادی قند هکمتان

معرفی صنعت

شکر از نظر تجاری در بسیاری از مناطق تولید کننده کلیدی جهان یک کالای با کیفیت است و توسط دو بخش اصلی مواد غذایی "تولید غذا و نوشیدنی" و "خرده فروشی" استفاده می‌شود. تولید آن (چه از نیشکر یا چغندر) نیز به شدت سرمایه‌بر است و برای رقابتی بودن به نظام بهره‌برداری در مقیاس بزرگ نیاز دارد. مبحث شکر در بنیان نهادن راه‌حل‌های فن‌آورانه برای مساله گرسنگی و امنیت غذایی، موضوعی که توسط نهادهای بین‌المللی پس از جنگ جهانی دوم مشکل‌ساز شده، محوریت دارد.

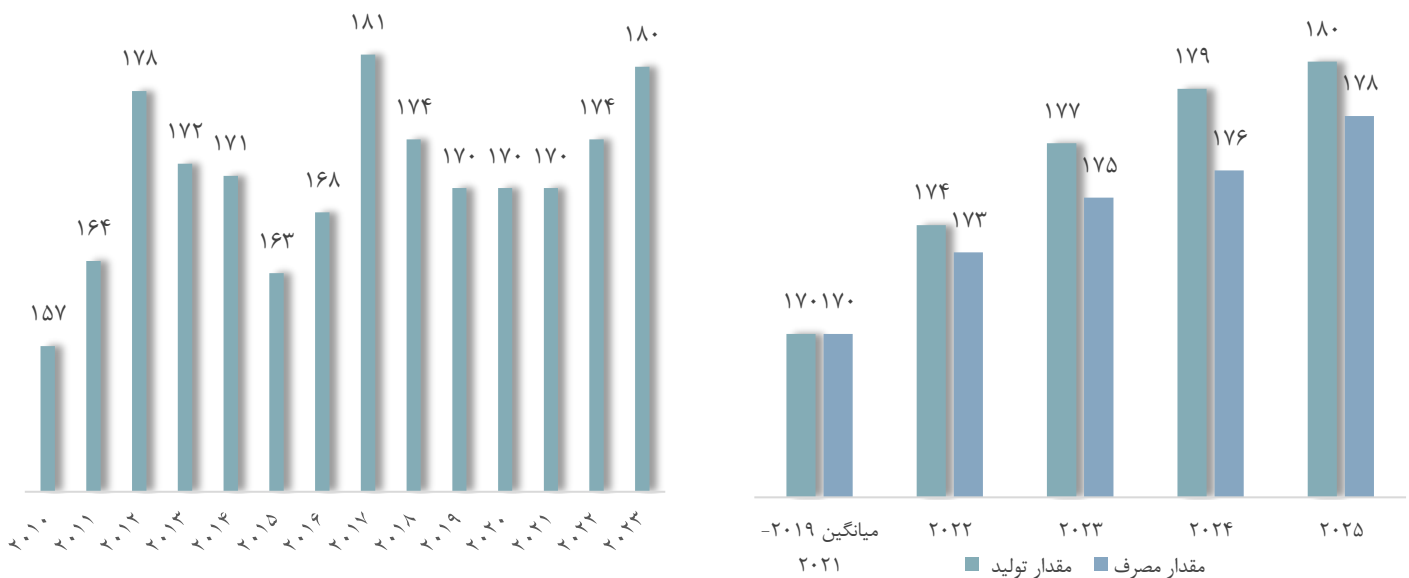
شکر در سطح بین‌المللی به شکل شکر خام یا سفید (تصفیه شده) از نیشکر و شکر سفید از چغندر قند بدست می‌آید. حدود ۸۰ درصد از تولید جهانی شکر از نیشکر حاصل می‌شود که در آب و هوای گرمسیری و نیمه گرمسیری رشد می‌کند، در حالی که ۲۰ درصد از چغندر که بیشتر در مناطق معتدل نیمکره شمالی به دست می‌آید. بنابراین بازار تحت سلطه شکر نیشکر است. در نقشه زیر مناطق تولید نیشکر و چغندر در تصویر آمده است. در این تصویر مناطق تولید چغندر به رنگ آبی، و مناطق تولید نیشکر به رنگ سبز روشن و مناطقی که تولید شکر با هر دو محصول صورت می‌گیرد به رنگ سبز پررنگ می‌باشد.

شکر در ۱۲۰ کشور جهان تولید می‌شود، اگرچه شکر در سراسر جهان تولید می‌شود، اما ده کشور بزرگ تولیدکننده حدود سه چهارم کل تولید شکر را تشکیل می‌دهند چنانکه دو کشور برزیل و هند حدود نیمی از عرضه جهانی را تولید می‌کنند. قاره آفریقا نقش نسبتاً کمی در تعیین ذخایر جهانی شکر ایفا می‌کند و معمولاً ۹.۸ میلیون تن در نزدیک به ۱.۵ میلیون هکتار در سال بطور متوسط تولید می‌نماید که یک پنجم این زمین در آفریقای جنوبی، بزرگترین تولیدکننده شکر قاره و دوازدهمین تولیدکننده بزرگ در سطح جهان است. در قاره اقیانوسیه هم استرالیا یک صادرکننده قابل توجه شکر خالص است.

براساس پیش‌بینی‌های OECD و FAO، مقدار تولید شکر در جهان از ۱۷۴ میلیون تن در سال ۲۰۲۲ به ۱۸۰ میلیون تن در سال ۲۰۲۵ خواهد رسید. پیش‌بینی می‌شود که مصرف شکر با نرخ ملایم نزدیک به ۰.۹٪ تا سال ۲۰۳۱ رشد داشته باشد، البته سرانه مصرف تقریباً ثابت و برابر ۲۲ کیلوگرم در سال باقی بماند. در صورت شرایط جوی مناسب احتمال افزایش تولید شکر در هند و تایلند وجود دارد.

وضعیت کنونی و چشم انداز میزان تولید و مصرف شکر در جهان (میلیون تن)

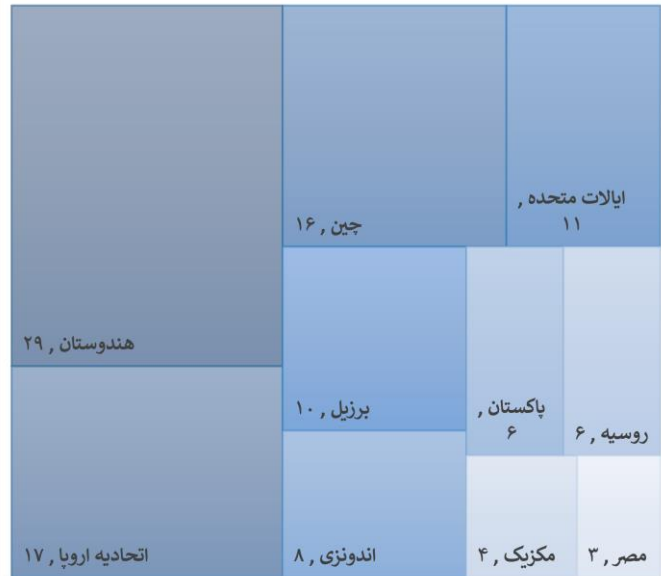

هند با مصرف ۲۹ میلیون تنی بزرگترین مصرف کننده شکر در جهان است. در تجارت جهانی شکر، برزیل بزرگترین کشور صادرکننده را به خود اختصاص داده است و اندونزی نیز در واردات رتبه اول را دارد. مصرف جهانی شکر در سال دو سال اخیر بیش از ۱۷۳ میلیون تن بوده است.

بزرگترین تولیدکنندگان شکر در جهان (میلیون تن)

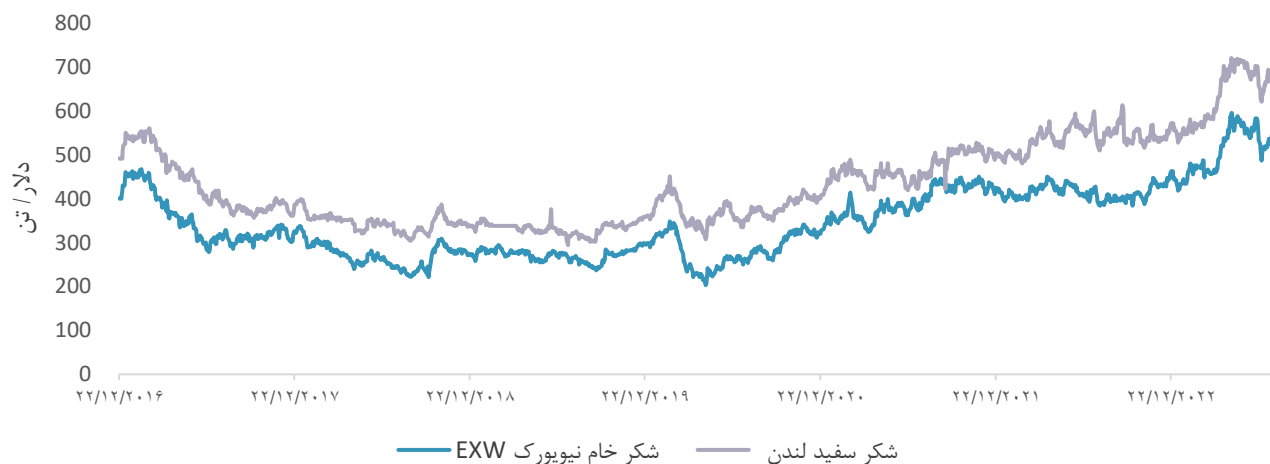

بزرگترین مصرف کنندگان شکر در جهان (میلیون تن)

بطور متعارف؛ رشد جمعیت، درآمد سرانه، تاثیرات عرضه و تقاضای جهانی، ارزش رئال برزیل، میزان یارانه‌های دولتی، تغییرات اقلیمی (مثل ال‌نینو در حال ظهور)، ملاحظات بهداشتی مصرف شکر (دیابت، نرخ چاقی، بیماری قلبی، پوسیدگی دندان و سایر بیماری‌ها مرتبط)، تقاضای اتانول، نوسانات قدرت دلار آمریکا، تنگناهای لجستیکی؛ رقابت با سایر شیرین‌کننده‌ها، میزان تولید جهانی نیشکر و چغندر قند عواملی‌اند که باعث پویایی در افزایش قیمت شکر می‌شود و قیمت‌ها بر این اساس واکنش نشان می‌دهند. البته یکی از اجزای مهم تقاضای جهانی، همبستگی بین سطح درآمد ملی و مصرف شکر است که به چرخه‌های رونق و رکود در اقتصادهای ملی برمی‌گردد.

نرخ جهانی شکر خام و شکر سفید

در حدود ۶۰ درصد از صادرات شکر به صورت شکر خام می‌باشد.

تولید شکر از چغندر

صنعت قند و شکر در ایران

صنعت قند و شکر، با توجه به استراتژیک بودن محصول تولیدی آن، همواره مورد توجه و حمایت دولت بوده است. شکر ماده غذایی انرژی‌زا و تنها ماده غذایی است که به‌طور خالص می‌توان آن را تولید کرد و به لحاظ داشتن مزه و طعم مطبوع و منبع ارزان تامین انرژی بودن نسبت به سایر مواد غذایی، تقاضای مصرف آن در ایران و سایر کشورهای در حال توسعه، همواره رو به افزایش است. شکر علاوه بر مصارف خانگی دارای مصارف صنعتی در صنایعی همچون صنایع شیرینی و شکلات، بستنی‌سازی، نوشابه‌سازی، مالت و ماء‌الشعیر، آبمیوه و... است.

این صنعت از جمله صنایعی است که بیشترین ارتباط را با حلقه‌های پیشین و پسین زنجیره تولید اقتصادی ملی دارد و یکی از صنایع تبدیلی مهم بخش کشاورزی به شمار می‌آید. مهم‌ترین عناصر تشکیل‌دهنده مدیریت زنجیره تامین صنعت قند و شکر عبارتند از: بخش کشاورزی (چغندر و نیشکر) به عنوان تامین‌کننده، بخش صنعت (تجهیزات سرمایه‌ای) و بخش حمل‌ونقل و بازرگانی.

تولید شکر به تفکیک ماده اولیه مصرفی

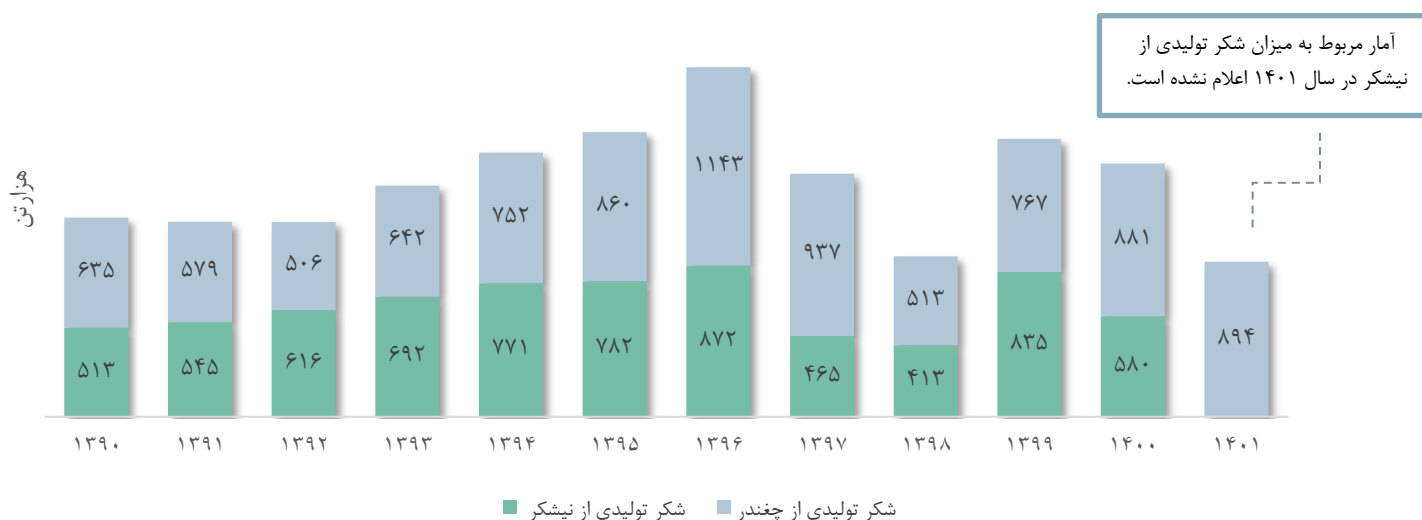
در چرخه تولید قند و شکر مهم‌ترین گام، تامین نهاده‌های اولیه آن یعنی چغندر قند و نیشکر است، به همین دلیل این صنعت وابستگی بسیار شدیدی به بخش کشاورزی دارد و توانایی‌ها و پتانسیل‌های موجود در زمینه زراعت این محصولات

مستقیماً روی این صنعت تاثیرگذار است. در جهان، بیشتر شکر از نیشکر و درصد کمتری از چغندر قند تولید می‌شود. در ایران، ۶۰ درصد شکر از چغندر قند تولید می‌شود. همچنین، ۴۰ درصد شکر از نیشکر تولید می‌شود که در ۹ کارخانه در استان خوزستان تولید می‌شود. برداشت کشت بهاره از اواخر شهریور تا پایان آذر و برداشت کشت پاییزه در بهار است. به دلیل راندمان پایین کشت پاییزه و جغرافیای کشور، عمده فعالیت کارخانه‌های قند و شکر براساس کشت بهاره است. تولید شکر از اوایل مهر آغاز می‌شود و تقریباً تا ۱۰۰ روز ادامه دارد. ظرفیت تولید روزانه در صنعت بالاست؛ چرا که باید در طول سه‌ماه به‌اندازه یک‌سال تولید داشته باشند.

سطح زیر کشت - هکتار	راندمان - تن در هکتار	عیار قند چغندر / نیشکر	درصد استحصال
۷۸۴۰۶	۴۶	٪۱۶.۳	٪۸۲.۶
۶۷۹۵۵	۶۶	٪۱۱.۴	٪۷۷.۴

ظرفیت تولید بهاره شکر با پایه چغندر قند ۱ میلیون تن و ظرفیت تولید شکر با پایه نیشکر نیز بین ۰.۹ تا ۱ میلیون تن است، کسری تولید شکر از طریق کشت پاییزه و واردات تامین می‌شود.

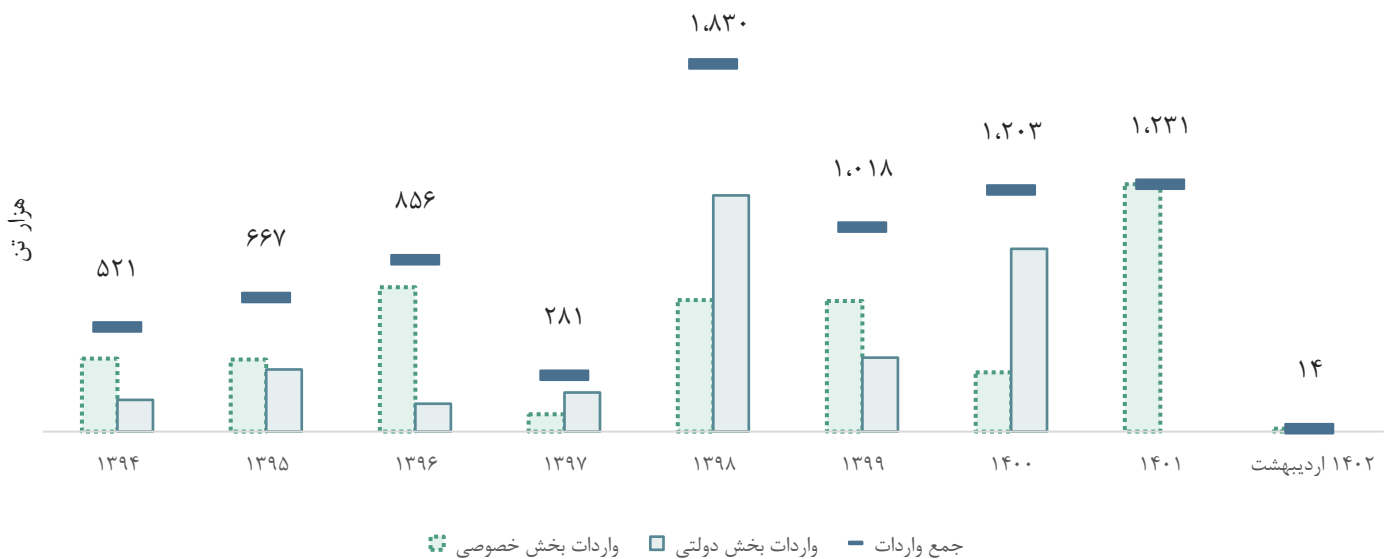
مقدار تولیدات شکر از چغندر و نیشکر

از آنجایی که میزان عرضه داخل به‌طور کامل جوابگوی میزان تقاضای بازار نیست، بنابراین به‌منظور رفع این مشکل، دولت و بخش خصوصی به دنبال واردات شکر خواهند بود. از آنجا که شکر تولید داخل از لحاظ قیمت، قدرت رقابت با مشابه

خارجی را ندارد، بنابراین میزان واردات و تعرفه‌های گمرکی با میزان تولید و فروش این صنعت رابطه‌ای معکوس دارد. با توجه به پوشش ۹۱ درصدی میزان تقاضای داخل با تولید داخلی، انتظار می‌رود کشور از نظر برابری میزان تولید با تقاضا به تعادل نسبی برسد؛ اما با توجه به روند کم‌آبی و خشکسالی موجود در کشور و تشدید آن، تعادل به وجود آمده به شرایط پایدار نرسیده و دوباره عدم تعادل برقرار می‌شود. نسبت بین تولید و واردات طی ده سال گذشته همواره نامتعادل بوده، به طوری که برخی سال‌ها (مانند سال ۹۸) میزان واردات بسیار بیشتر از تولید داخلی بوده است. بنابراین به منظور ایجاد ثبات در این نقطه باید سیاست‌های کلان چند دستگاه اجرایی با یکدیگر همسو و هماهنگ باشند. علاوه بر این با توجه به دستوری بودن قیمت ورودی و خروجی در این صنعت از سوی دولت، شرکت‌های فعال در آن توانایی چندانی برای تمرکز روی مزیت قیمت محصولات و به‌طور کلی استراتژی‌های بازاریابی ندارند.

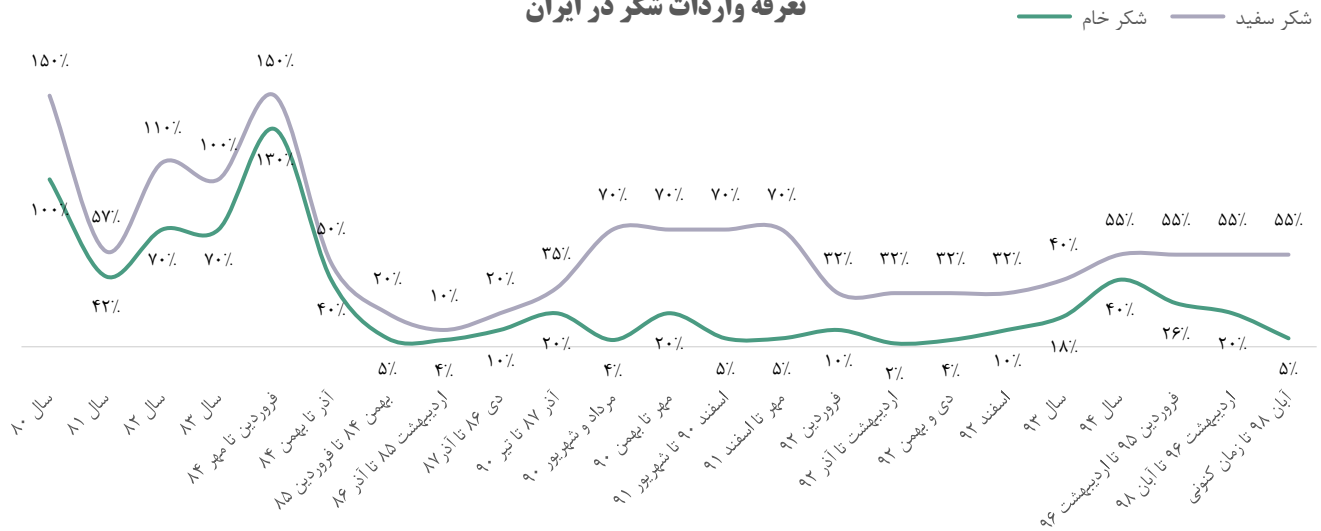
واردات شکر خام

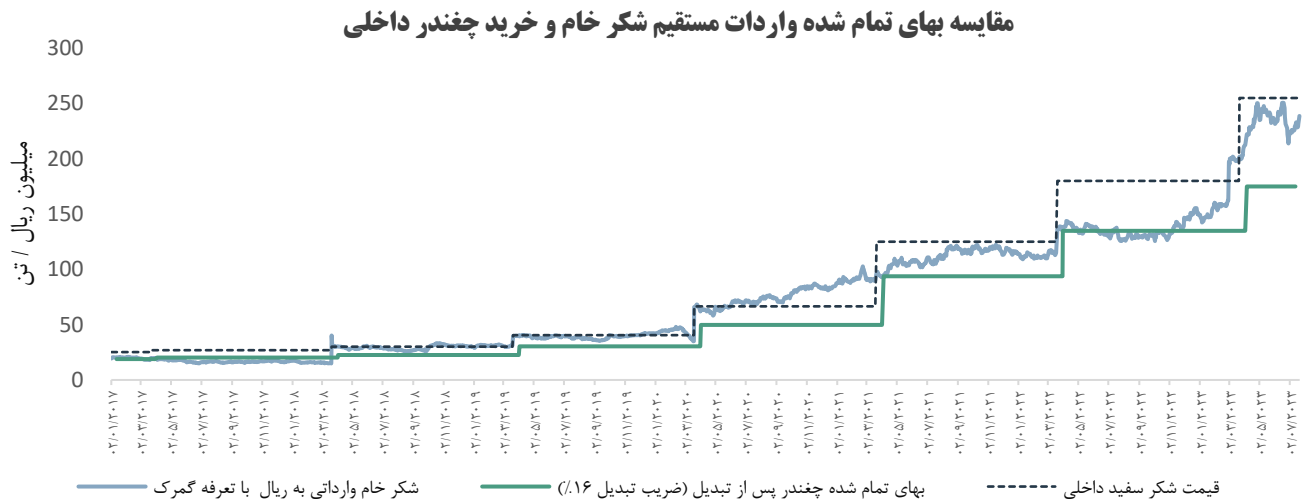
تعرفه واردات شکر در ایران

از ابتدای سال ۱۳۹۹، واردات شکر با ارز دولتی ممنوع شده و به جای آن، واردات شکر خام با ارز نیمایی و در حال حاضر با استفاده از ارز حواله متشکل ارزی انجام می‌شود. در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰، بیشتر واردات شکر خام توسط شرکت بازرگانی دولتی انجام شده و تبدیل آن به شکر سفید نیز بر عهده دولت بوده است. در برخی مواقع، دولت حق واردات حجم مشخصی از شکر خام را بین کارخانه‌های داخلی تقسیم کرده و در این صورت، کلیه امور واردات، تصفیه و فروش شکر سفید بر عهده کارخانه می‌باشد.

تعرفه واردات شکر در ایران

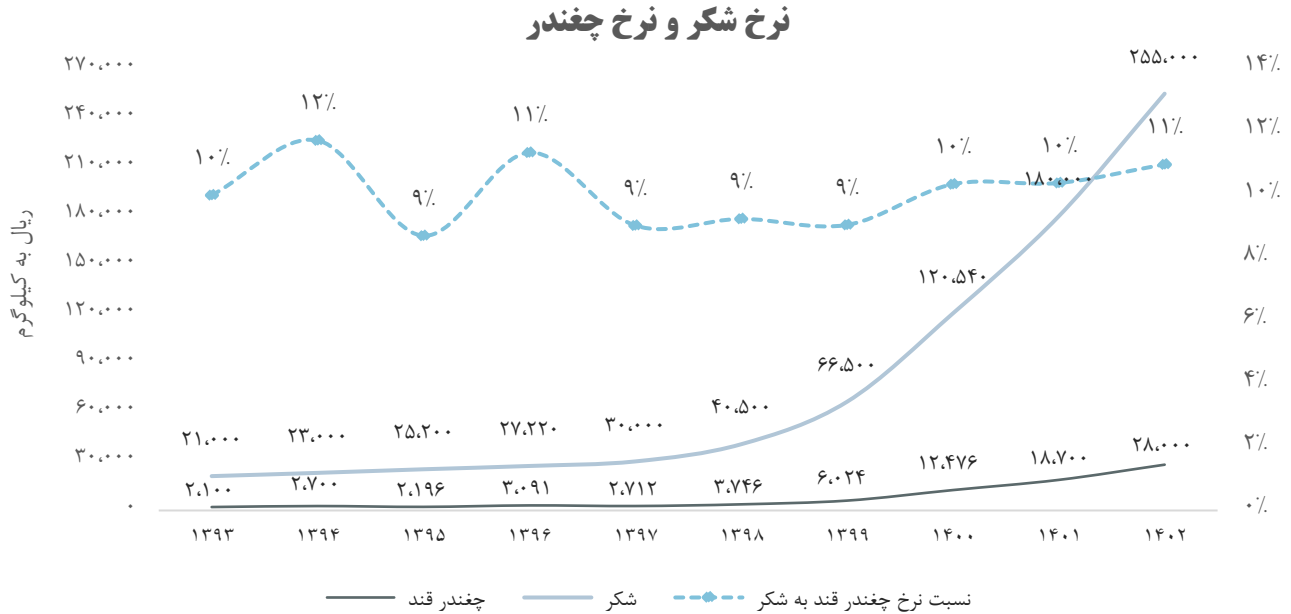

هزینه واردات شکر به ایران

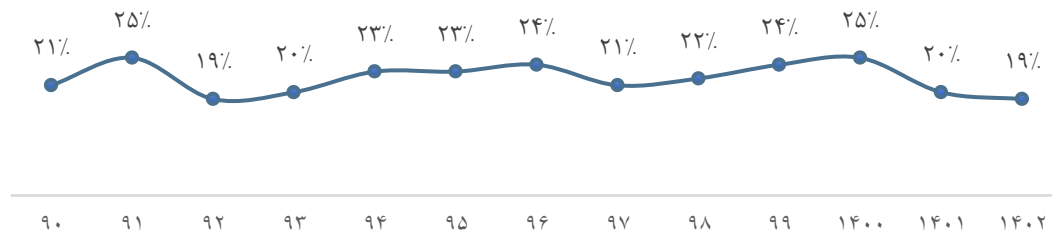
نرخ گذاری

قیمت مواد اولیه (چغندر قند) توسط دولت تعیین می‌شود و تابع عرضه و تقاضای بازار نیست و واردات شکر خام نیز با نرخ دلار حواله متشکل ارزی انجام می‌شود، با توجه به تامین بخشی از نیاز داخلی از طریق واردات، نرخ شکر داخلی ارتباط مستقیمی با نرخ وارداتی خواهد داشت.

قیمت مواد اولیه مصرفی

در ۱۵ سال گذشته، نرخ چغندر با نرخ گندم همبستگی زیادی داشته و به طور متوسط نرخ چغندر ۲۱٪ نرخ گندم تعیین شده است. این اتفاق به دلیل این است که اگر نرخ چغندر فاصله بیشتری با نرخ گندم داشته باشد، کشاورزان بیشتر به کشت گندم تمایل خواهند داشت. بنابراین، همیشه نرخ چغندر بین ۲۰ تا ۲۵ درصد نرخ گندم قیمت گذاری می‌شود. تعیین قیمت‌ها توسط شورای تخصصی قیمت گذاری (شامل چهار تشکل کشاورزی، دو کشاورز خیره، شخص رئیس سازمان برنامه‌وبودجه، وزیر امور اقتصادی و دارایی و وزیر جهاد کشاورزی) صورت می‌گیرد

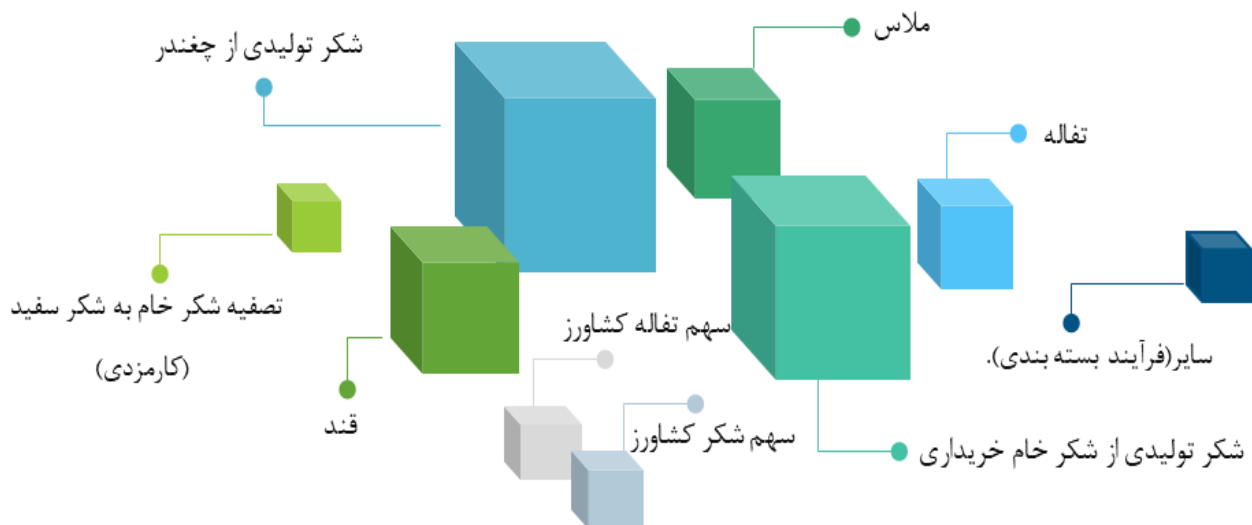
ساختار فروش در صنعت

محصول اصلی صنعت، شکر تولیدی از چغندر است که به طور متوسط ۷۸ درصد فروش آن را تشکیل می‌دهد. محصولات فرعی شامل تفاله خشک ۱۲ درصد است که مشتریان عمده آن در شرکت‌های دامداری و دامپروری هستند و ملاس ۵ درصد که در صنعت الکل‌سازی کاربرد دارد.

ملاس همان پساب مرحله آخر حرارت دادن است که به همراه کریستال‌های شکر خام حاصل شده و از طریق سانتریفیوژ جدا می‌شود. ملاس در صنعت الکل‌سازی، خمیرمایه و خوراک دام مورد استفاده قرار می‌گیرد. معمولاً ۴.۵ الی ۵٪ چغندر مصرفی ملاس تولید می‌شود. از ملاس ماده‌ای دیگری به نام ویناس نیز بدست می‌آید که از آن برای تقویت خاک کشاورزی استفاده می‌کنند.

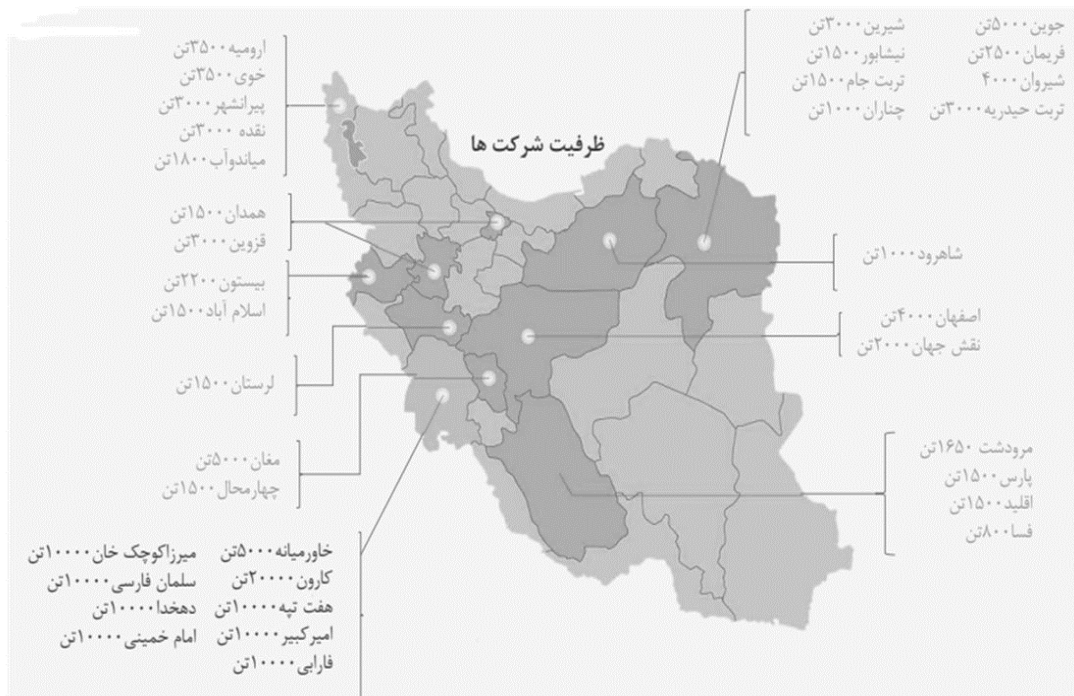
تفاله ماده خروجی مرحله دیفیوژن است که به علت داشتن مواد قندی و پروتئینی خوراک مناسبی در صنعت دامپروری مورد استفاده قرار می‌گیرد به دو صورت تفاله خشک و تفاله تر می‌باشد. معمولاً ۶.۵ الی ۷.۵٪ چغندر مصرفی تفاله تولید می‌شود.

صنعت شکر درآمد ارزی ندارد و نوسانات نرخ ارز به‌طور مستقیم بر درآمدهای شرکت‌ها اثرگذار نخواهد بود. بازار هدف صنعت، داخلی است (صنعت غذایی و...) و سهم صادرات عملاً صفر است. بنابراین، این صنعت درآمد قابل توجهی از فروش خود به بازار داخلی کسب می‌کند.

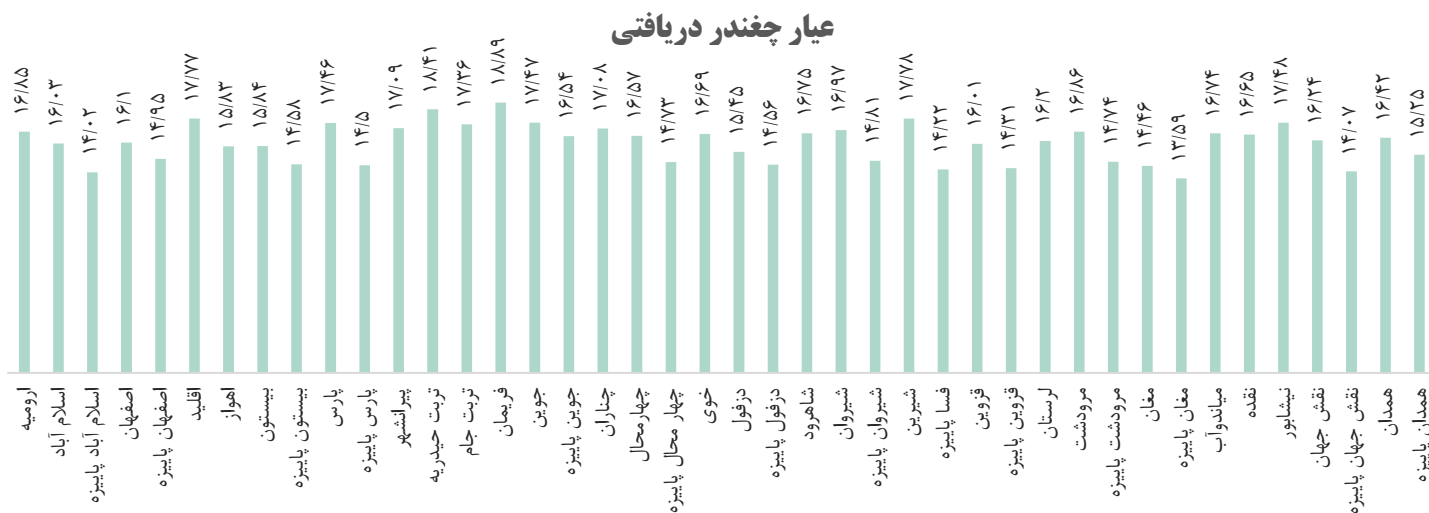

ظرفیت های تولید کشور

در جهان تقریباً ۸۰ درصد این محصول از نیشکر و مابقی از چغندر قند تولید می‌شود. اما تولید شکر در ایران با جهان متفاوت است و ۶۰ درصد از چغندر قند شامل ۲۸ کارخانه در مناطق سردسیر با ظرفیت اسمی ۷۳ هزار تن در شبانه‌روز و ۴۰ درصد از نیشکر شامل ۹ کارخانه در استان خوزستان با ظرفیت اسمی ۱۰۰ هزار تن در شبانه‌روز تولید می‌شود که نشانه راندمان بالاتر کارخانه‌های نیشکر است.

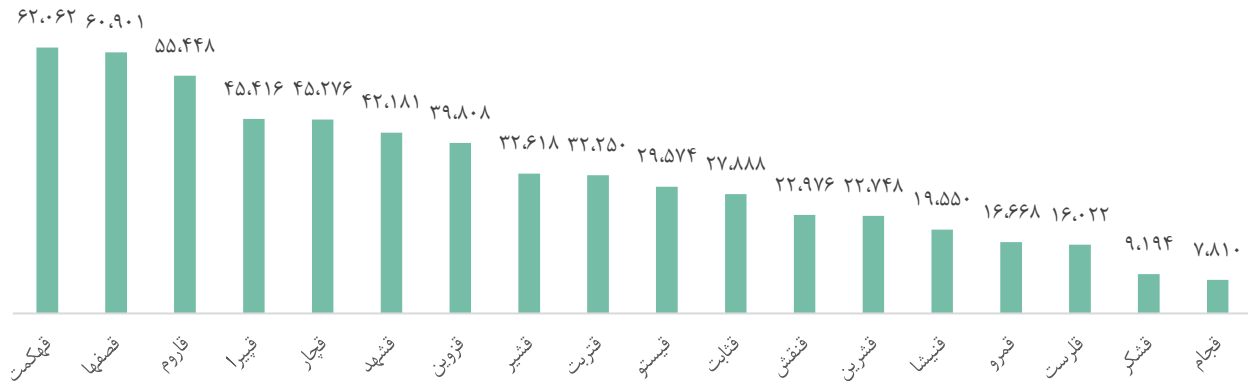

میزان عیار دریافتی

میزان تولید شکر چغندری در شرکت های بورسی در سال ۱۴۰۱

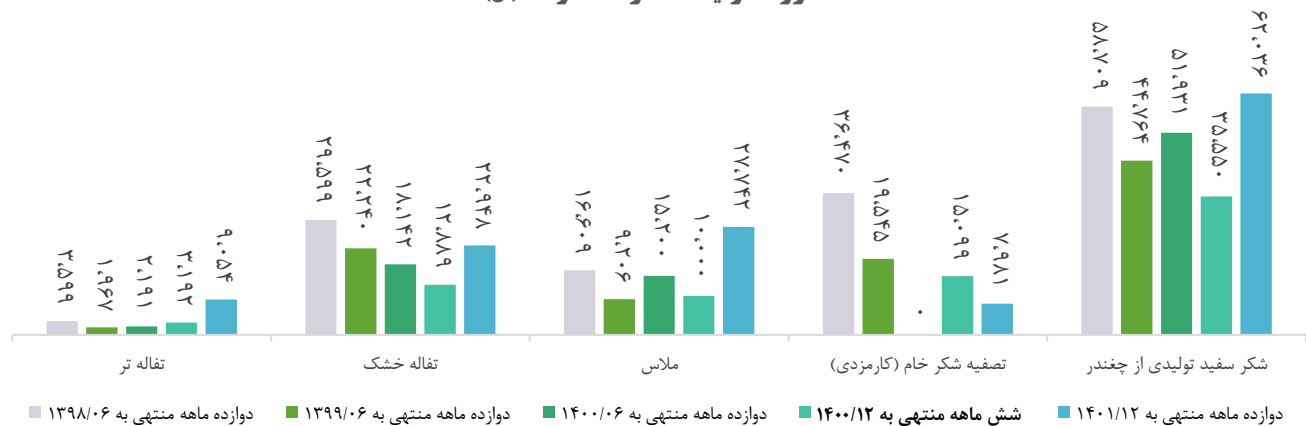
شکر تولیدی (تن)

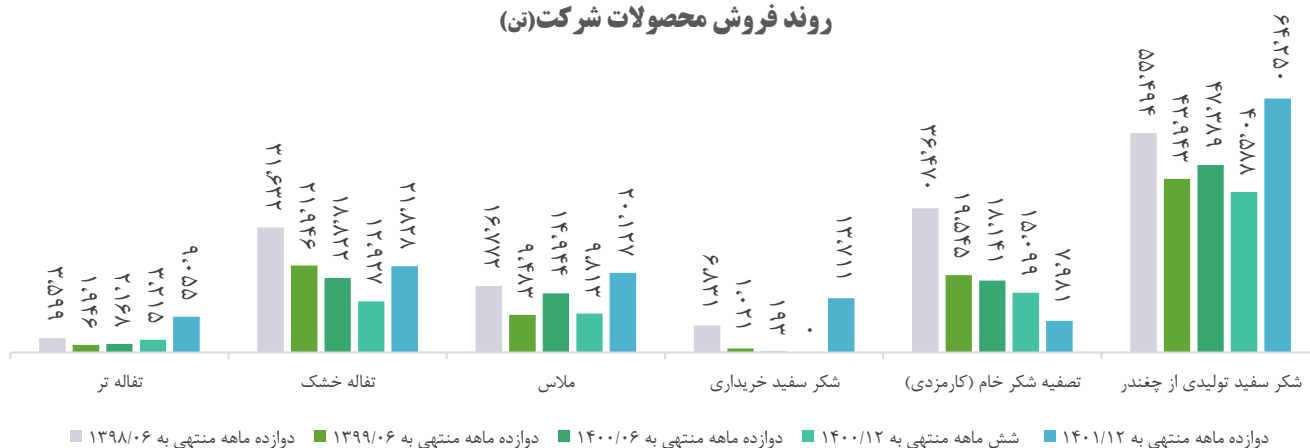
شرکت قند هکمتان

شرکت قند هکمتان به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان شکر در ایران مطرح است. شرکت در سال ۱۳۳۷ تاسیس و در شرکت همدان به ثبت رسید. پروانه بهره برداری شرکت قند هکمتان با ظرفیت اسمی ۳۰۰۰ تن مصرف روزانه چغندر و تصفیه بیش از ۵۰۰ تن در ۲۴ ساعت بود که وضعیت تکنولوژی شرکت با قدمت بیش از ۵۰ سال، فاصله زیادی با تکنولوژی روز دنیا داشت اما طی سال‌های گذشته با به روزرسانی تدریجی ماشین آلات و تجهیزات و بهینه سازی خط تولید، از نظر کمی در حال حاضر می‌تواند با بیش از ظرفیت اسمی چغندر مصرف نماید و بیش از ۵۵۰ تن شکر خام در روز مصرف نماید. محصولات شرکت شامل شکر، تفاله خشک، تفاله تر و ملاس می باشد.

روند تولید محصولات شرکت (تن)

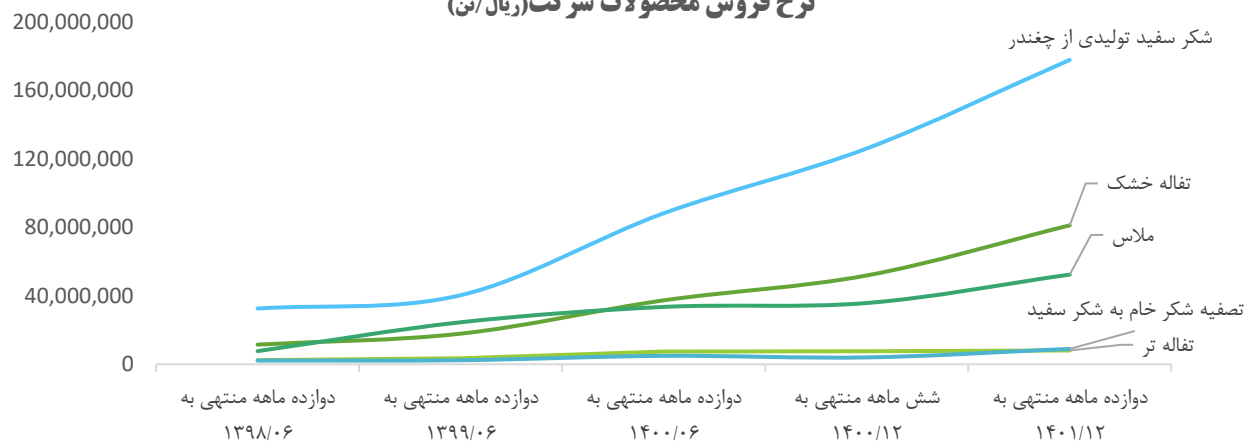

روند فروش محصولات شرکت (تن)

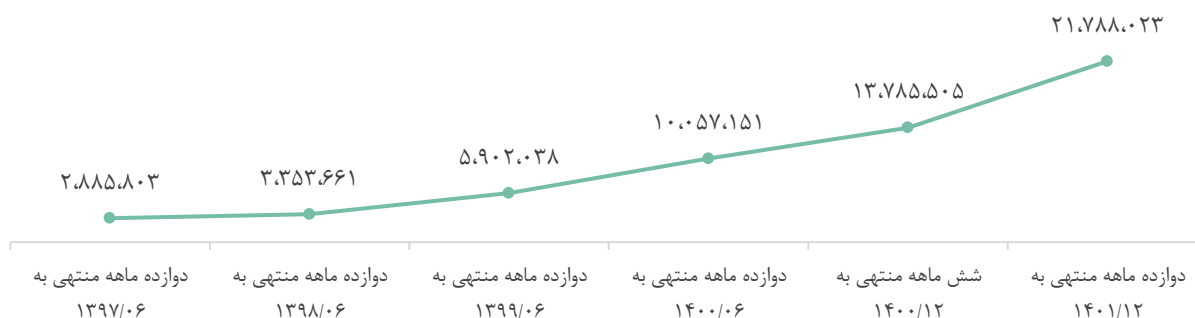

ظرفیت اسمی تولید	واحد اندازه گیری	نام محصول
۳,۰۰۰	تن در روز	مصرف چغندر روزانه
۵۰۰	تن در روز	تصفیه شکر خام

نرخ فروش محصولات شرکت (ریال/تن)

نرخ چغندر قند خریداری شده (ریال/تن)

مفروضات تحلیل

۱۴۰۳/۱۲	۱۴۰۲/۱۲	
۹۰۰۰	۹۰۰۰	مقدار شکر خام خریداری شده
۹۶.۴٪	۹۶.۴٪	راندمان استحصال شکر از شکر خام
۳۰,۸۸۸	۲۷,۰۲۷	نرخ مصوب چغندر (پاییزه) (ریال/کیلو)
۳۲,۰۰۰	۲۸,۰۰۰	نرخ مصوب چغندر (بهاره) (ریال/کیلو)
۱۰	۱۰	نسبت نرخ شکر به چغندر
۳۲۰,۰۰۰	۲۵۵,۰۰۰	نرخ شکر (ریال/کیلو)
۱۱۱,۱۸۳	۸۹,۴۹۶	نرخ ملاس (ریال/کیلو)
۱۷۹,۳۴۶	۱۰۵,۶۰۶	نرخ تفاله خشک (ریال/کیلو)
۱۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	دستمزد تبدیل (ریال/کیلو)
۵٪	۵٪	تعرفه واردات شکر خام
۵۵٪	۵۵٪	تعرفه واردات شکر سفید
۴۵٪	۴۰٪	نرخ تورم
۴۵۰,۰۰۰	۳۸۰,۰۰۰	نرخ دلار (ریال)

شرکت توانایی جذب چغندر پاییزه یا بهاره را دارد، که در برآورد لحاظ شده است.

حالت خوشبینانه: چغندر بهاره دریافتی ۳۰۰,۰۰۰ و چغندر پاییزه ۱۵۰,۰۰۰ فرض شده است.

حالت بدبینانه چغندر بهاره دریافتی ۲۶۰,۰۰۰ تن و چغندر پاییزه ۱۳۰,۰۰۰ تن فرض شده است.

خشکسالی و افت سطح زیر کشت، افت عیار چغندر دریافتی یکی از ریسک‌های بالقوه است که در تحلیل با عنوان نگاه بدبینانه در سال بعد لحاظ شده است.

علاوه بر هزینه خرید هر کیلو چغندر قند تعیین شده، هزینه‌های دیگری نیز بر بهای خرید هر کیلو چغندر قند اضافه می‌گردد: هزینه حمل برای کشاورزان خارج از استان، هزینه بابت نهاده‌های کشاورزی که در اختیار کشاورزان قرار می‌گیرد و یکسری هزینه‌های دیگر که با در نظر گرفتن میانگین این هزینه‌ها در سنوات گذشته برای هر شرکت متفاوت بوده است و این نکته در افت عیار چغندری دریافتی لحاظ شده و در برآورد کارشناسی لحاظ گردیده است.

صورت سود و زیان پیش بینی شده

صورت سود و زیان شرکت طی سنوات اخیر به شرح جدول ذیل می‌باشد:

مفروضات سناریو مورد انتظار			محقق شده		قند هکمتان	
۱۴۰۳/۱۲	۱۴۰۱/۱۲ (بدبینانه)	۱۴۰۱/۱۲ (خوشبینانه)	دوازده ماهه منتهی به ۱۴۰۱/۱۲	شش ماهه منتهی به ۱۴۰۰/۱۲		
۲۹,۷۲۷,۵۳۵	۲۰,۵۸۷,۵۴۶	۲۲,۹۵۵,۰۰۱	۱۷,۱۲۵,۷۷۵	۶,۳۵۷,۸۵۱	میلیون ریال	فروش
-۲۱,۳۱۶,۴۷۶	-۱۵,۹۷۲,۸۶۰	-۱۷,۷۲۹,۹۶۳	-۱۴,۰۳۳,۸۳۱	-۴,۷۰۷,۵۴۰	میلیون ریال	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۸,۴۱۱,۰۶۰	۴,۶۱۴,۶۸۶	۵,۲۲۵,۰۳۷	۳,۰۹۱,۹۴۴	۱,۶۵۰,۳۱۱	میلیون ریال	سود (زیان) ناخالص
-۱۹۹,۸۱۴	-۹۶,۴۶۲	-۱۵۳,۰۹۵	-۲۱۰,۹۸۴	-۹۱,۸۳۳	میلیون ریال	هزینه های عمومی، اداری و تشکیلاتی
۱۳۹,۲۸۸	۴,۵۵۸,۰۵۴	۱۰۷,۵۵۵	۲۷,۶۸۱	۱۴,۷۰۹	میلیون ریال	خالص سایر درآمدها (هزینه ها)ی عملیاتی
۸,۳۵۰,۵۳۳	۶۳,۴۸۳	۵,۱۷۹,۴۹۷	۲,۹۰۸,۶۴۱	۱,۵۷۳,۱۸۷	میلیون ریال	سود (زیان) عملیاتی
-۸۳,۷۹۷	-۵۷۱,۷۵۹	-۶۳,۴۸۳	-۲۲,۷۹۳	-۶,۹۳۱	میلیون ریال	هزینه های مالی
۸۲۵,۵۹۵	۵,۰۶۶,۳۲۹	۶۳۷,۵۰۸	۳۷۱,۰۶۴	۱۴۷,۸۵۹	میلیون ریال	خالص سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی
۹,۰۹۲,۳۳۱	۸۶۲,۳۴۰	۵,۷۵۳,۵۲۲	۳,۲۵۶,۹۱۲	۱,۷۱۴,۱۱۵	میلیون ریال	سود (زیان) خالص عملیات در حال تداوم قبل از مالیات
-۱,۲۴۵,۱۸۲	-۴,۲۰۳,۹۸۹	-۹۶۱,۵۰۴	-۳۹۲,۹۲۴	-۲۸۵,۶۵۱	میلیون ریال	مالیات
۷,۸۴۷,۱۴۹	۴,۲۰۳,۹۸۹	۴,۷۹۲,۰۱۸	۲,۸۶۳,۹۸۸	۱,۴۲۸,۴۶۴	میلیون ریال	سود (زیان) خالص
۲,۸۴۵,۳۴۳	۲,۸۴۵,۳۴۳	۲,۸۴۵,۳۴۳	۲,۸۴۵,۳۴۳	۲,۸۴۵,۳۴۳	میلیون ریال	سرمایه
۲,۷۵۸	۱,۴۷۷	۱,۶۸۴	۱,۰۰۷	۵۰۲	ریال	سود هر سهم بر اساس آخرین سرمایه

*سال مالی شرکت از شهریورماه به اسفندماه تغییر پیدا کرده است

تحلیل حساسیت شرکت از دو ایتیم نرخ شکر و عیار چغندر بر اساس شکل ذیل می‌باشد:

۲۸۰,۰۰۰	۲۷۵,۰۰۰	۲۷۰,۰۰۰	۲۶۵,۰۰۰	۲۶۰,۰۰۰	۲۵۵,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	
۳,۵۸۶,۷۹۶	۳,۴۵۸,۵۹۳	۳,۳۳۰,۳۸۹	۳,۲۰۲,۱۸۵	۳,۰۷۳,۹۸۱	۲,۹۴۵,۷۷۷	۲,۸۱۷,۵۷۴	۱۳٪
۴,۲۱۵,۹۰۲	۴,۰۸۷,۶۹۹	۳,۹۵۹,۴۹۵	۳,۸۳۱,۲۹۱	۳,۷۰۳,۰۸۷	۳,۵۷۴,۸۸۳	۳,۴۴۶,۶۸۰	۱۴٪
۴,۸۴۵,۰۰۸	۴,۷۱۶,۸۰۵	۴,۵۸۸,۶۰۱	۴,۴۶۰,۳۹۷	۴,۳۳۲,۱۹۳	۴,۲۰۳,۹۸۹	۴,۰۷۵,۷۸۶	۱۵٪
۵,۴۷۴,۱۱۴	۵,۳۴۵,۹۱۱	۵,۲۱۷,۷۰۷	۵,۰۸۹,۵۰۳	۴,۹۶۱,۲۹۹	۴,۸۳۳,۰۹۵	۴,۷۰۴,۸۹۱	۱۶٪
۶,۱۰۳,۲۲۰	۵,۹۷۵,۰۱۷	۵,۸۴۶,۸۱۳	۵,۷۱۸,۶۰۹	۵,۵۹۰,۴۰۵	۵,۴۶۲,۲۰۱	۵,۳۳۳,۹۹۷	۱۷٪
۶,۷۳۲,۳۲۶	۶,۶۰۴,۱۲۲	۶,۴۷۵,۹۱۹	۶,۳۴۷,۷۱۵	۶,۲۱۹,۵۱۱	۶,۰۹۱,۳۰۷	۵,۹۶۳,۱۰۳	۱۸٪